

In vigilia natalis domini Ad missam Introitus.

Odie laetis quia
veniet dominus: et
saluabit nos. A ma-
ne videbitis gloria
eius. *ps* Domini est
terra a plenitudo ei?
orbis terrarum et om-
nes qui habitant

in eo. Gloria. Gloria in excelsis non dicitur *collecta.*

Deus qui nos redemptionis nostre an-
nua expectatione letificas: presta
ut unigenitum tuum quem redemptorem leti-
suscepimus: venientem quoque iudicem seculi
videamus. Dominum nostrum Iesum christum
filium tuum: Qui tecum vivit. *Nulla suffragia.*

Et dicit Isaias propheta. Cap. lxxi.

Dominus. Propter sion non tacebo: et
propter hierusalem non quiescam. donec egre-
diatur ut splendor iustus eius: et saluator
eius ut lampas accendatur. Et videbunt
gentes iustum tuum: et cuncti reges iudicium

tuum. Et vocabitur tibi nomen nouum: quod
os domini nominauit. Et eris corona glo-
rie in manu domini: et dyadema regni in ma-
nu dei tui. Non vocaberis ultra derelicta.
et terra tua non vocabitur amplius desola-
ta: sed vocaberis voluntas mea in ea. et
terra tua inhabitabitur. Quia compla-
uit domino in te. *Ino epistola b. pauli ad roma.*

Hactes. Paulus seruus christi iesu
vocatus apostolus. segregatus in
euangelium dei: quod ante promiserat per prophetas
suos in scripturis sanctis de filio suo qui factus est
ei ex semine dauid secundum carnem. Qui pre-
destinatus est filius dei in virtute: secundum
spiritum sanctificationis ex resurrectione mor-
tuum iesu christi domini nostri. Per quem ac-
cipimus gratiam et apostolatum. ad obediendum
fidei in omnibus gentibus pro nomine eius.
In quibus estis et vos vocati iesu christi do-
Hodie factis quia veniet *Grada.* mini nostri.
dominus et saluabit nos: et mane videbitis gloriam
eius. *v.* Qui regis israel intende qui deducis velut

LANDS
LIBRARY
BIBLIOTHEQUE
DUSSÉLORF

ouē ioseph. qui sedes sup cherubin appare coram et
frem beniamin et manasse. **Si in diuina euenerit.**

Alla. **v.** Veni domine et noli tardare relata fa
uora plebis tue. **Secundū mattheū. Ca. pmo.**

In illo tempore. Cū esset desponsata ma
ter iesu maria ioseph anteq̄ conueniret.
inuenta est in utero habens de spiritu sācto.

Ioseph autē vir eius cū esset iustus. ⁊ nollet
eam traducere: voluit occulte dimittere eā.

Hec autem eo cogitante. ecce angelus domi
ni in somnis apparuit ei dicens. Ioseph fili
dauid: noli timere accipere mariā coniugē
tuā. Quod enī in ea natū est: de spiritu scō
est. Pariet autē filiū: et vocabis nomē eius
iesum. Ipse enī saluū faciet populū suū. a
peccatis eorū. **offerē.**

Collite portas princi
pes vestras et eleuamini porte eternales ⁊ introibit
Oa nobis quesumus **Secreta oīo** rex glorie.
omnipotens deus. vt sicut adoranda filij tui
natalicia preuenim⁹: sic eius munera capi
amus sempiterna gaudentes⁹. **Qui te. Coīo**

Reuclabitur gloria domini et videbit omnis

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

caro salutare dei.

post cōmunionē.

QA nobis domine quesūm' unigeniti
fily tui recensita natiuitate respicere: cui
ius celesti mysterio pascamur et potamur.

Per eundem. In natali domini. Introitus.

Dec natus est nobis et filius datus
est nobis. cuius imperiū sup hūme
rū eius: et vocabitur nomē eius
magni cōsily angelus. *ps.* Cāta

te domino canticū nouū: quia mirabilia fecit.

Gloria patri. Gloria in excelsis. dicitur. *Collā.*

Quoniam quesumus omnipotens deus. ut nos
unigeniti tui noua p carnē natiui
tas liberet: quos sub peccati iugo vetu
sta seruitus tenet: *Per eundē. Iāo clāic*

Hec dicit dominus. propter *ps. liij.*
hoc laet populus meus nomē meū
in die illa: quia ego ipse qui loquebar et
ce ad sū. Quī pulchri super montes pedes
annūciantis et predicantis pacem: annū
ciantis bonū. predicantis salutē: dicen
tis sion regnabit deus tuus. Vox specu

latoꝝ tuozꝝ: leuaerũt uocem: ſimul lau-
 dabũt: quia oculũ ad oculũ uidebũt. cũ con-
 uerterit dñs ſion. **G**audete ⁊ laudate ſimul
 deſerta hieruſalem: quia conſolatus eſt do-
 minus populũ ſuũ: cecidit hieruſalem.
Parauit dñs brachiũ ſanctũ ſuũ in oculis
 omniũ gentiũ: et uidebũt omnes fines ter-
 re ſalutare dei noſtri. *Ino eplẽ. Ad heb: eos. .j.*

Fratres. Multipharie multisq; mo-
 dis olim deus loquens patrib; in pro-
 phetis: nouiſſime diebus iſtis locutus eſt
 nobis in filio quẽ conſtituit heredem uni-
 uerſozũ. per quem fecit et ſecula. Qui cũ
 ſit ſplendor glorie ⁊ figura ſubſtantie ei;
 portansq; omnia uerbo uirtutis ſue pur-
 gationẽ peccatoꝝ faciens: ſedet ad dexte-
 rã maietatis in excelsis: tanto melior
 angelis effectus. quãto differentius pre
 illis nomẽ hereditauit. Cui enĩ dicit ali-
 quando angeloꝝ filius meus es tu ego
 hodie genui te? Et euẽſũ. Ego ero illi in
 patrem: et ipſe erit mihi in filiũ. Et cũ iter

introducitur primogenitum in orbem terre:
dicit. Et adorant eum omnes angeli dei. Et
ad angelos quidem dicit. Qui facit ange-
los suos spiritus: et ministros suos flam-
mam ignis. Ad filium autem. Thronus tuus
deus in seculum seculi: virga equitatis virga
regni tui. Dilexisti iustitiam et odisti iniqui-
tatem: propterea vixit te deus deus tuus
oleo exultationis pro partibus tuis.
Et tu in principio domine terram fundasti:
et opera manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt.
tu autem permanebis: et omnes ut vestimentum
veterascent. Et velut amictum mutabis eos:
et mutabuntur. Tu autem idem ipse es: et an-
ni tui non deficient. **Grad.** Viderunt omnes
fines terre salutare dei nostri. iubilare deo omnis ter-
ra. **v.** Notum fecit dominus salutare suum ante spectum
gentium revelavit iustitiam suam. **Halleluia. v.** Dies
sanctificatus illuxit nobis venite gentes et adorate
dominum quia hodie descendit lux magna in terris.
In principio In initium sancti evangelii secundum Joannem.
Capitulum erat verbum. Et verbum erat apud

4
deū. Et deus erat verbū. Hoc erat in prin-
cipio apud deū. Omnia per ipsū facta sūt.
et sine ipso factū est nihil. Quod factum
est: in ipso vita erat. Et vita erat lux ho-
minū. Et lux in tenebris lucet: et tenebre
eā non comprehenderūt. fuit homo missus
a deo: cui nomē erat iohānes. Hic venit
in testimoniū. vt testimoniū perhiberet
de lumine: vt omnes crederent per illum.
Non erat ille lux: sed vt testimoniū phi-
beret de lumine. Erat lux vera que illumi-
nat omnē hominē venientē in hūc mū-
dū. In mundo erat. et mūdus per ipsum
factus est: et mūdus eū nō cognouit. In
propria venit: et sui eū nō receperūt. Quot
quot autē receperūt eū: dedit eis potesta-
tem filios dei fieri: his qui credūt in nomi-
ne eius. Qui nō ex sanguinibus. neq;
ex voluntate carnis: neq; ex voluntate
viri. sed ex deo nati sūt. Et verbū caro fa-
ctū est: et habitauit in nobis. Et vidim⁹
gloriā eius: gloriā quasi vnigeniti a pa-

tre. plenū gratie: et veritatis. **C**redo in.

Qui sūt celi ⁊ tua est terra: orbem terrarū. **Off.**
et plenitudinē eius tu fundasti. iusticia et iudiciū
preparatio sedis tue. **Secreta.**

Oblata domine cūnēra. noua uirgeni
tū natiuitate sanctifica: nosq; a pecca
torū nostrorū maculis emūda. **Per eundem.**

Præfatio. Quia p̄ incarnati uerbi mysteriū.

Intra actionē. Cōmunicātes ⁊ dicim̄ sa. **Cōi.**

Aderūt omnes fines terre salutare dei nr̄i. **p̄ cō.**

Presta quesumus omnipotens deus. ut
natus hodie saluator mūdi. sicut diuine
nobis generationis est author: ita et im
mortalitatis sit ipse largitor. **Qui tecū.**

In die epiphaniæ dñi Introitus.

Ecce aduenit dominator dñs. et regnū
in manu eius et potestas et imperiū.

p̄s. Deus iudiciū tuū regi da: et iusti
ciam tuā filio regis. **Gloria p̄i.** **Gla in excelsis. collecta.**

Deus qui hodierna die uirgenitū tu
ūm gentibus stella duce reuelasti:
concede propitius: ut qui iam te ex fide cog

5
nouimus: usque ad contemplandam speciem
tue celsitudinis perducamur: per eundem.

Surge *lectio esae prophete. Capi. li.*

illuminare hierusalem quia venit
lumen tuum: et gloria domini super te orta est.

Quia ecce tenebre operient terram: et caligo
populos. Super te autem orientur dominus: et gloria
eius in te videbitur. Et ambulabunt gentes
in lumine tuo: et reges in splendore ortus
tui. Leua in circuitu oculos tuos et vide. om-
nes isti congregati sunt uenerunt tibi. filij
tui de longe ueniunt: et filie tue de latere
surgent. Tunc uidebis et afflues. et mira-
bitur et dilatabitur cor tuum: quoniam uersa fu-
erit ad te multitudo maris: fortitudo
gentium uenerit tibi. Inundatio camelorum
operiet te: dromedary madian et esaa. Om-
nes de sabba ueniunt aurum et thus deferen-
tes: et laudem domino annunciantes. *G. A.*

Omnes de sabba ueniunt aurum et thus deferentes.
et laudem domino annunciantes. *U. C.* Surge et illumi-
nare hierusalem: quia gloria domini super te orta est.

Alleluia. **V.** Vidimus stellā eius in oriente et veni-
mus cū muneribus adorare eū. **Secundū matthēū.**

Qum natus esset iesus in bethleem iu-
de in diebus herodis regis: ecce ma-
gi ab oriente venerūt hierosolimā dicētes.
Ubi est qui natus est rex iudeorū? Vidimus
eū stellam eius in oriente: et venim⁹ ado-
rare eū. Audiens autē herodes rex turbat⁹
est: et omnis hierosolima cum illo. Et gre-
gans omnes principes sacerdotū et scriba⁹
populi: sciscitabatur ab eis vbi christus
nasceretur. At illi dixerūt ei. In bethleem
iude. Sic enī scriptū est per prophetā. Et tu
bethleem terra iuda: nequaquā minima es
in principibus iuda. Ex te enī eriet dux: q⁹
reget populū meū israel. Tūc herodes clā-
vocatis magis: diligenter didicit ab eis
tempus stelle. que apparuit eis. Et mittēs
illos in bethleem dixit. Ite. et interrogate
diligenter de puero. Et cū inueneritis renū-
ciate mihi: vt et ego veniens adorē eum.
Qui cū audissent regem. abierūt. Et ec-

6
ce stella quā viderant in oriente. antecedebat
eos: vsq; dū veniēs staret supra vbi erat
puer. Videntes autē stellā gauisi sūt gau-
dio magno valde. Et intrantes domū in-
uenerunt puerū cū maria matre eius. Et
proidentes adorauerūt eū. Et apertis the-
sauris suis: obtulerūt ei munera. Aurū.
thus. et myrrhā. Et responso accepto in sō-
nis ne redirent ad herodem: per aliā viā
reuerſi sūt in regionem suā. **Crede. off:**

Reges tharſis et insule munera offerent: reges ara-
bū et sabba dona adducēt: et adorabūt eū omnes
reges terre. omēs gentes seruient ei. **Secreta oꝛo.**

Ecclēsie tue quesumus domine dona pro-
pitius intueri. quibus nō iam aurū thus
et myrrha profertur: sed quod eisdē mu-
neribus declaratur imolatur et sumitur.
Dec. prefati. **Q**uia cū vnigenitus tuus.
Communicantes et diem sacratissi-
mū celebrantes quo vnigenitus. **Coꝛo.**

Vidimus stellā eius in oriente et venim' eū mūneri-
bus adorare eum. **post cōmunionē oratio.**

Presta quīs omnipotens deus: ut que
solenni celebramus officio: purificate
mentis intelligentia consequamur: **P.**
Benedictio super ramos palmarū. Oratio.

Dominus vobiscū. Et cū. Oremus.

Omnipotens sempiternē redemptor.
qui de celis ad terras descendere: et
ad passionē voluntatis tue venire dig-
natus es. ut humanū genus tuo p̄ioso
sanguine liberares: adesto pius ecclesie
tue votis et supplicationib; nostris. Tu
enī domine mansuetus. māsuetti anima-
lis aselli tergo insidens: ad passionē re-
demptionis nr̄e spontaneus aduenisti: cū
tibi ramis arboreis occurrentib; discipu-
lorū turbis certatim sterneretur via. et tri-
umphatricibus palmis cū voce laudis oc-
currerent plurime populorū caterue. resul-
tātes pariter et dicentes: o sanna filio da-
uid benedictus qui venit in nomine dñi.
Tibi in mōte oliueti oliuarū ramis via
constrata est. Tu quondā noe in arca sup

undas diluuij gubernasti: et columbe mi-
 nisterio per oliue ramū pacem terris red-
 ditā nunciari voluisti. Sed et iacob patri-
 archa in mysteriū glorie tue erigens la-
 pidem. ex huius arboris ramis oleū bene-
 dictionis in cacumē tituli infudit: vnde
 vixisti reges ⁊ prophetas tuos. Tu enī
 es christus dei. tibi competit fructus vincti-
 onis et pacis: in cui⁹ ineffabilem laudē
 psalmista cecinit dicens: vixit te deus deus
 tuus oleo exultationis pre participibus
 tuis. Quia propter supplices te dñe dep̄ca-
 mur: vt bene **✠** dicas hos ramos arbo-
 rū: quos tui famuli in suis suscipiētes
 manibz. in occurſū tuū properare teqz
 benedicere et glorificare desiderāt. Ecce hic
 iherusalem sedens sup alinū rex mansuetus
 aduenisti. Adueni ergo rogam⁹ et nobis.
 et in mediū nostri consiste: vt te adueni-
 re in nr̄is cordibz sentiamus: et qui nos
 tūc reparasti per crucem: iterū lapsos re-
 para per eandem beatificā passionem.

Oris nostri confessionē ac ieiunij humili
ationē libens suscipe: et fructū nos viri
ditatis habere concede: quatinus tuis im
bribus irrigati. mereamur tibi suauū
fructiū ubertate placere. Et sicut illi tibi
processerūt obuiā cum arboris frondibz
egressi: ita nos te redeunte in secundo adue
tu cū paluis victorie leti mereamur occurre
re saluatori mundi. Qui cū patre in unita
te spūs sancti uiuis et regnas deus. Per om
nia secula seculor. Amen.

**Dominica in
ramis palmarū missa Introit'**

Domine ne longe facias auxiliū tuū
a me. ad defensionē meā aspice libera
me de ore leonis et a cornibus unicorniū
humilitatem meā. **ps.** Deus deus meus respice
in me: quare me dereliquisti. Gloria nō dicat. **colla.**

Omnipotens sempiternus deus. qui hu
mano generi ad imitandū humili
tatis exemplū: saluatore nostrū carnem
sumere et crucē subire fecisti: concede propitiū
ut et patientie ipsius habere documenta:

et resur.

et resurrectionis consortia mereamur. *Peim.*

Lectio eplē beati pauli apli. ad philippenses.

Fratres. Hoc sentite in vobis: quod
et in christo iesu. Qui cum in forma
dei esset non rapinam arbitratus est esse se equi-
lem deo: sed semetipsum exinanivit formam
serui accipiens. in similitudinem hominum
factus: et habitu inuentus ut homo. Hu-
miliauit semetipsum factus obediens usque
ad mortem: mortem autem crucis. Propter
quod et deus illum exaltauit: et donauit il-
li nomen quod est super omne nomen. ut in
nomine iesu omne genu flectatur: cele-
stium. terrestrium. et infernorum. Et omnis
lingua confiteatur: quia dominus noster
iesus christus. in gloria est dei patris. *grā.*

Quoniam inuisti manum dexteram meam in voluntate tua dedu-
xisti me et cum gloria assumpsisti me. *v.* Quoniam bonus israel de-
rectis cordis mei aut pene moti sunt pedes pene effusi sunt
gressus mei. quia zelami in peccatoribus: pacem peccatorum vides.

Deus deus meus respice in me quare me dereliquisti. *trac.*
v. Longe a salute mea verba delictorum meorum.

ver Deus meus clamabo per diem nec exaudies et nocte et non ad insipientiam mihi. **v.** Tu autem in sancto habitas laus israel. **v.** In te sperauerunt patres nostri sperauerunt et liberaisti eos. **v.** Ad te clamauerunt et salui facti sunt. in te sperauerunt et non sunt confusi. **ver.** Ego autem sum vermis et non homo obprobrium hominum et abiectio plebis. **ver.** Omnes qui videbant me aspernabantur me. locuti sunt labijs et mouerunt caput. **ver.** Sperauit in domino eripiat eum. saluum faciat eum quem vult eum. **v.** Ipsi vero consideraerunt et despererunt me diuiserunt sibi vestimenta mea et super vestem meam miserunt sortem. **v.** Libera me de ore leonis et a cornibus unicornium humilitatem meam. **v.** Qui timetis dominum laudate eum vniuersum semine iacob magnificate eum. **v.** Annuntiabitur domino generatio ventura et annuntiabunt celi iustitiam eius. **v.** Populo qui nascetur quem fecit dominus. **Ad missam matut. Scdm mattheum.**
Nullo tempore. Cum appropinquasset iesus hierosolymis: et venisset bethphage ad montem oliueti: tunc misit duos discipulos dicens eis. Ite in castellum quod contra vos est: et statim inuenietis asinam alligatam

gata et pullum cum ea. Voluit et adducite mihi. Et si quis vobis aliquid dixerit: dicite quia dominus his opus habet. et confestim dimittet eos. Hoc autem totum factum est: ut adimpleretur quod dictum est per prophetam; dicentem. Dicite filie sion. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus: et sedens super asinam et pullum filium subuigalis. Erant autem discipuli: fecerunt sicut precepit illis iesus. Et adduxerunt asinam et pullum: et imposuerunt super eos vestimenta sua. et cum desuper sedere fecerunt.

Plurima autem turba strauerunt vestimenta sua in via. Alii autem cedebant ramos de arboribus: et sternebant in via. Turbe autem que precedebant et que sequebantur. clamabant dicentes. Osanna filio dauid: benedictus qui venit in nomine domini. *Ad missam maiorem dicit Dominus vobiscum.*

In illo passio d. n. iesu c. scdm matth.
In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis. Scitis quia post biduum pascha fiet: et filius hominis tradetur ut crucifi-

gatur: Tūc congregati sūt principes sacer-
dotū et seniores populi in atriu principis
sacerdotū: qui dicebatur caphas. et cōsili-
um fecerūt vt iesū dolo tenerēt et occiderent.
Dicebant autē. Non in die festo. Ne forte
tumultus fieret in populo. Cū autē esset
iesus in bethania in domo simonis lepro-
si: accessit ad eū mulier habens alabastrū
unguenti pretiosi. et effudit sup caput ipsi-
us recūbentis. **V**identes autē discipuli: in-
dignati sūt dicentes. **V**t quid p̄ditio hec?
Potuit enī istud venūdari multo: et dari
pauperibus. **S**ciens autē iesus: ait illis.
Quid molesti estis huic mulieri? **O**pus bo-
nū operata est in me. **N**ā semp pauperes
habetis vobiscū: me autē non semper ha-
bebitis. **M**ittens enī hec unguentū hoc in
corpus meū: ad sepeliendū me fecit. **A**men
dico vobis: vbiūq; predicatū fuerit hoc
euāgelii in toto mūdo: dicatur et quod hec
fecit in memoriā eius. **T**ūc abiit vnus de du-
odecim qui dicitur iudas scharioth ad prina-

pes sacerdotū: et ait illis. **Q**uid vultis mihi
 dare: et ego eū vobis tradam. At illi cōstitu-
 erūt ei triginta argenteos. Et exinde q̄rebat
 oportunitatē ut eū traderet. **P**rima autem
 die azimor: accesserūt ad iesū discipuli di-
 centes. **U**bi vis pacem? tibi comedere pascha?
 At iesus dixit. **I**te in civitatem ad quendā:
 et dicate ei. **M**agister dicit. **T**empus meū
 prope est: apud te facio pascha cū discipu-
 lis meis. **E**t fecerūt discipuli sicut cōstituit
 illis iesus: et paraverūt pascha. **V**espere
 autē facto: discūbebat cū duodecim disci-
 pulis suis. **E**t edentibus illis dixit. **A**men
 dico vobis: quia vnus vestrū me traditu-
 rus est. **E**t contristati valde: ceperūt sin-
 guli dicere. **N**unquid ego sū domine? At
 ipse respondens ait. **Q**ui intingit mecum
 manū in parapside: hic me tradet. **F**ilius
 quidē hominis vadit sicut scriptum est
 de illo. **D**e autē homini illi: per quē filius
 hominis tradetur. **H**onū erat ei: si natus
 nō fuisset homo ille. **R**espondens autem

iudas qui tradidit eū: dixit. **N**unquid ego
sūm rabbi? **A**it illi. **T**u dixisti. **C**enantibus
autē eis. accepit iesus panē. et benedixit ac
fregit: deditq; discipulis suis et ait. **A**ccipite
et comedite: hoc est corpus meū. **E**t accipies
calicē gratias egit: et dedit eis dicens. **S**ibite
ex hoc omēs. **H**ic est enī sanguis meus noui
testamenti: qui pro multis effundet in re
missionē peccatorū. **D**ico autē vobis: non
bibam amodo de hoc genuine vitis. vsq;
in diem illū cū illud bibā vobiscū nouū in
regno patris mei. **E**t hymno dicto: exierūt
in mōtem oliueti. **T**ūc dixit illis iesus. **O**m
nes vos scandalū patiemini in me in ista
nocte. **S**criptū est enī. **P**ercutiā pastore: et di
spersentur oues gregis. **P**ostquā autē resur
rexero: p̄cedam vos in galileā. **R**espondens
autē petrus. ait illi. **E**t si omēs scandalizati
fuerint in te: ego nūquā scandalizabor. **A**it
illi iesus. **A**men dico tibi: quia in hac nocte
antequā gallus cantet. ter me negabis. **A**it
illi petrus. **E**tiam si oportuerit me mori te

41
cū: nō te negabo. Similiter et omnes discipu-
li dixerūt. Tūc venit iesus cū illis in villam
que dicitur gethsemani: et dicit discipulis
suis. Sedete hic donec vadam illuc et orē. Et as-
cūpto petro et duobus filiis zebedi: cepit con-
tristari et mestus esse. Tūc ait illis. Tristis
est anima mea usq; ad mortē. Sustinete hic
et vigilate. Et progressus pusillū: procidit
in faciem suā orans et dicens. **Adi** pater: si
possibile est: transeat a me calix iste. Verūta-
men nō sicut ego volo: sed sicut tu. Et venit
ad discipulos suos: et inuenit eos dormientes.
Et dicit petro. Sic nō potuisti vna hora vigi-
lare meū? **Vigilate** et orate. ut nō intretis in
tentationem. **S**piritus quidem promptus est
caro autē infirma. **I**terū secundo abiit. et ora-
uit dicens. **P**ater mi: si nō potest hic calix trā-
sire nisi bibam illū. fiat voluntas tua. **E**t ve-
nit iterū: et inuenit eos dormientes. **E**rant
enī oculi eorū grauati. **E**t relictis illis: iterū
abiit. et orauit tercio eundē sermonē dicens.
Tunc venit ad discipulos suos: et dicit illis.

Dormite iam et requiescite. Ecce appropinqua-
bit hora: et filius hominis tradetur in ma-
nus peccatorum. Surgite enim: ecce appro-
pinquabit qui me tradet. Adhuc ipso loquen-
te: ecce iudas vnus de duodecim venit. et cum eo
turba multa cum gladijs et fustibus: missi
a principibus sacerdotum et senioribus populi.
Qui autem tradidit eum: dedit illis signum di-
cens. Quicumque osculatus fuero ipse est. te-
nete eum. Et confestim accedens ad iesum. dixit.
Aue rabbi. Et osculatus est eum. Dixitque illi ie-
sus. Amice: ad quid venisti? Tunc accesserunt
et manus iniecerunt in iesum: et tenuerunt eum.
Et ecce vnus ex his qui erant cum iesu: extendens
manum exemit gladium. et percussit seruum prin-
cipis sacerdotum: amputauit auriculam eius.
Tunc ait illi iesus. Conuerte gladium tuum in
locum suum. Omnes enim qui acceperint gladium:
gladio peribunt. An putas quia non possum ro-
gare patrem meum: et exhibebit mihi modo plus
quam duodecim legiones angelorum? Quomo-
do ergo implebuntur scripture: quia sic oportet

tet fieri? In illa hora dixit iesus turbis. Tanquā
 ad latronē existis cū gladijs et fustibus cōpre-
 hendere me: quotidie apud vos sedebā docens
 in templo: et nō me tenuistis. Hoc autē totū
 factū est. ut adimplerētur scripture ppheta-
 rū. Tūc discipuli omnes relicto eo fugerunt.
 At illi tenentes iesū. duxerūt eū ad caypham
 principē sacerdotū: ubi scribe et seniores cōue-
 nerāt. **P**etrus autē sequebatur a longe eum
 vsq; in atriuū principis sacerdotū. Et ingres-
 sus intro: sedebat cū ministris ut videret fi-
 nē. Principes autē sacerdotū et omne conci-
 liū. querebāt falsū testimoniū contra iesū:
 ut eū morti traderent. Et nō inuenerūt: cum
 multi falsi testes accessissent. Nouissime au-
 tem venerūt duo falsi testes: et dixerūt. **H**ic
 dixit. Possū destruere templū dei: et post tri-
 duū reedificare illud. Et surgens princeps
 sacerdotū ait illi. Nihil respondes ad ea que
 isti aduersū te testificātur? Iesus autē tace-
 bat. Et princeps sacerdotū ait illi. Adiuro
 te per deū viuū. ut dicas nobis si tu es christus?

filius dei? Dicit illi iesus. Tu dixisti. Verūtamē
dico vobis: amodo videbitis filiū hominis se
dentē a dextris virtutis dei. et venientē in nu
bibus celi. Tūc princeps sacerdotū scidit ve
stimenta sua dicens. Blasphemavit. Quid
adhuc egemus testibus? Ecce nūc audistis
blasphemā. Quid vobis videtur? At illi re
spondentes dixerūt. Hecus est mortis. Tūc
expuerūt in faciē eius: et collaphis eū cecide
rūt. Alij autē palmas in faciē eius dederunt
dicēs. Prophetiza nobis christe. quis est q̄
te pulsit? Petrus vero sedebat foris in atrio.
et accessit ad eū vna ancilla dicens. Et tu
cū iesu galileo eras. At ille negavit corā omī
bus dicens. Nescio quid dicas. Exiit autē
illo ianuā: vidit eū alia ancilla et his q̄
erant ibi. Et hic cū iesu nazareno erat. Et iterū
negavit cū iuramento: quia nō noui ho
minē. Et post pusillū accesserūt qui sta
bant et dixerūt petro. Vere et tu ex illis es.
Nam et loquela tua manifestū te facit. Tūc
cepit detestari et iurare quia nō nouisset ho

minē. Et continuo gallus cātauit. Et retro/
 datus est petrus verbi iesu quod dixerat. pri/
 usquā gallus canter: ter me negabis. Et e/
 gressus foras fleuit amare. Mane autem
 facto. conciliū inierūt omēs principes sa/
 cerdotū ⁊ seniores populi aduersus iesum:
 ut eū morti traderent. Et vinctū adduxe/
 rūt eū: et tradiderūt pontio pylato presidi.
 Tūc videns iudas qui eū tradidit qđ damna/
 tus esset: penitentia ductus retulit triginta
 argenteos principibus sacerdotū et seniori/
 bus dicens. Peccavi: tradens sanguinē in/
 stū. At illi dixerūt. Quid ad nos: tu videris.
 Et proiectis argenteis in templo recessit. et
 abiens laqueo se suspendit. Principes autē
 sacerdotū: acceptis argenteis dixerūt. Non
 licet eos mittere in corbanā: quia pretiū sā/
 guinis est. Consilio autē inuito: emerunt
 ex eo agrū figuli in sepulturā peregrinorū.
 Propter hoc vocatus est ager ille achelde/
 mach. hoc est ager sanguinis: vsq; in hodi/
 ernū diem. Tunc impletū est quod dictum

est per prophetā hieremiā dicentē. Et acce-
perūt triginta argenteos. pretiū appretian
quē appretiauerūt a filijs israel: et dederūt
eos in agrū figuli. sicut constituit michi
dñs. Iesus autē stetit ante presidem: et inter-
rogauit eū preses dicens. Tu es rex iudeor?
Dicit illi iesus. Tu dicis. Et cū accusaret
a principibus sacerdotū et senioribz: nichil
respondit. Tūc dicit illi pylatus. Non au-
dis quāta aduersū te dicūt testimonia? Et
nō respondit ei ad ullū verbū: ita ut mira-
retur preses vehementer. Per diē autē solen-
nē consueuerat preses populo dimittere v-
nū vinctū: quē voluissent. Habebat autē
tūc vinctū insignē: qui dicebatur barra-
bas. Congregatis ergo illis: dixit pylatus.
Quē vultis dimittā vobis: barrabā. an ie-
sū qui dicitur christus? Dicebat enī qd per
inuidiā tradidissent eū. Dederunt autē illo
pro tribunali: misit ad eū vxor eius dicens.
Nichil tibi et iusto illi. multa enī passa
sū hodie per visū propter illū. **P**rincipes

autē sacerdotū ⁊ seniores: plura serūt popu-
 lus ut peterent barrabā. ielū vero perderent.
Respondens autē preles ait illis. **Q**uē vul-
 tis vobis de duobus dimitti? **A**t illi dixerūt.
Barrabam. **D**icit illis pylatus. **Q**uid igni-
 tur faciā de ielu qui dicitur christus? **D**icit
 omnes. **C**rucifigatur. **A**t illis preles. **Q**uid
 enī mali fecit? **A**t illi magis clamabant cru-
 cifigatur. **V**idens autē pylatus quia nichil
 proficeret. sed magis tumultus fieret: acce-
 pta aqua lauit manus corā populo dicens.
Innocens ego sū a sanguine iusti huius:
 vos videritis. **E**t respondens vniuersus po-
 pulus dixit. **D**āgnus eius sup nos: et super
 filios nostros. **T**unc dimisit illis barrabā.
 ielū vero flagellatū tradidit eis. ut cruci-
 figeretur. **T**unc milites presidis suscipientes
 ielū in pretorio: congregauerūt ad eū vni-
 uersā cohortē. et exuentes eū: chlamidem
 cocineā circūdederūt ei. et plectentes coronā
 de spinis posuerūt super caput eius: et arcū
 dinē in dextera eius. **E**t genua flexo ante eū.

illudebant ei dicentes. Aue rex iudeorum. Et ex-
pucantes in eum. acceperunt acuminem et percute-
bant caput eius. Et postquam illuserunt ei. ex-
uerunt eum clamide: et induerunt eum vestimen-
tis eius. et duxerunt eum ut crucifigeretur. Exeu-
tes autem. inueniunt hominem cyrenensem nomine simo-
nem. hunc angariauerunt: ut tolleret crucem eius.
Et venerunt in locum qui dicitur golgatha: quod est
caluarie locus. Et dederunt ei vinum bibere:
cum felle mixtum. Et cum gustasset: noluit bi-
bere. Postquam autem crucifixerunt eum. diuiserunt
vestimenta eius: sortem mittentes. ut adimpleret
quod dictum est per prophetam dicentem. Diuiserunt sibi
vestimenta mea et super vestem meam miserunt
sortem. Et sedentes seruabant eum. Et inscriberunt
super caput eius causam ipsius scriptam. hic est ie-
sus rex iudeorum. Tunc crucifixi sunt cum eo duo la-
trones: unus a dextris et unus a sinistris. pre-
terites autem blasphemabant eum mouente capita
sua et dicentes. Vah qui destruit templum dei et in tri-
duo illud reedificat. salua te metipsum. si filius dei es
desce de cruce. Dixit et principes sacerdotum illud

tes aut scribis et senioribus dicebant. **A**lios saluos
 fecit. seipsum non potest saluum facere. si rex israel
 est: descendat nunc de cruce et credimus ei. **C**onfidit in deo
 liberet eum nunc si vult. **D**ixit enim quia filius dei
 sum. **I**duis autem et latrones qui crucifigi erant cum
 eo: improbabant ei. **A** sexta autem hora tenebre fa-
 cte sunt super universam terram. usque in horam nonam: et cir-
 ca horam nonam. exclamavit iesus voce magna
 dicens. **H**eli heli lamazabathani. **H**oc est
 deus meus deus meus: ut quid dereliquisti me.
Quidam autem illic stantes et audientes dicebant.
Heliam vocat iste. **E**t continuo currens unus
 ex eis. acceptam spongiam implevit aceto: et im-
 posuit arundini. et dabat ei bibere. **C**eteri ve-
 ro dicebant. **N**unc videamus an veniat helias
 liberans eum. **I**esus autem iterum clamans voce
 magna: emisit spiritum. **E**t ecce velum templi
 scissum est in duas partes a summo usque deorsum.
 et terra mota est: et petre scisse sunt. et monu-
 menta aperta sunt: et multa corpora sanctorum qui
 dormierant surrexerunt. **E**t crevisses de monu-
 mentis post resurrectionem eius venerunt in

sanctā ciuitatem. et apparuerūt multis. Cen-
turio autē et qui cū eo erant custodientes ie-
sū. viso terre motu et his que fiebant: timue-
rūt valde. dicentes. Vere: filius dei erat iste.
Erant autē ibi mulieres multe a longe. que
secute erāt iesū a galilea: ministrantes ei.
Inter quas erat maria magdalena et maria
iacobi et ioseph mater. et mater filiorū zebe-
dei. Cū autē sero factū esset: venit quidam
homo diues ab arimathia nomine ioseph.
qui et ipse discipulus erat iesu: hic accessit
ad pylatū et petijt corpus iesu. Tūc pylatus
iussit reddi corpus. Et accepto corpore ioseph
involuit illud in syndone mūda: et posuit
illud in monumēto suo nouo quod exciderat
in petra. et aduoluit saxū magnū ad ostium
monumēti et abiit. Erāt autē ibi maria mag-
dalena et altera maria: sedentes iuxta sepulcrū.
Alterā autē die que est post parasceuē. cōue-
nerūt principes sacerdotū et pharisei ad py-
latū dicentes. Domine recordati sumus. quia
seductor: ille dixit adhuc uiuens: post tres

dies resurgam. **I**nbe ergo custodiri sepulcrū
 usq; in diem tertium: ne forte veniant discipu-
 li eius et furentur eū. et dicāt plebi surrexit
 a mortuis. Et erit nouissimus error: peior
 priore. **A**it illis pylatus: **H**abetis custodiā.
 ite custodite sicut scitis. **I**lli autē abeuntes
 munierūt sepulchrū: signātes lapidem cum
 custodibus. **Q**redo. **Off.** **I**mproperium expec-

tauit cor meū et misericordiam et sustinui qui simul contrista-
 retur et nō fuit. consolantē me quesivi et nō inueni: et
 dederūt in escā meā fel et in siti meā potauerūt me aceto.

Quoniam quīs dñe ut oculis tue **Secreta.**
 maiestatis inuuis oblatū: et gratiā nobis
 deuotionis obtineat. et effectū beate peni-
 tatis acquirat: **Per do. Prefatio. Qui salu. cōi.**

Pater si nō potest hic calix transire nisi bibā illum

Per huius **post cōiōm** fiat voluntas tua.

Dñe operationē mysterij: et vitia nrā pur-
 gētur. et iusta desideria compleantur: **P.**

feria secunda Ad missā Introitus.

Iudica domine nocentes me expugna impugnātes
 me apprehende arma et saltū et exurge in adiuto

riū meū dñe virtus salutis mee. **ps.** Effunde freamē
et concludē aduersus eos qui me persequuntur. **Colla.**

DA quīs omnipotens deus. vt qui in tot
aduersis ex nostra infirmitate desi
cimus: intercedente vnigeniti filij tui pas
sione respicemus: Qui tecū vivit et regnat.

Lectio eliae prophete. Capitulo quingentesimo.

IN diebus illis. Dixit elias. Domine
deus aperuit mihi aurē: ego autem nō
contradico. retrorsū nō abij. Corpus meū
dedi percussentibz: et genas meas vellenti
bus. faciem meā nō auerti ab increpanti
bus et Aspicientibus in me. Dñs deus auxili
ator meus: ideo nō sū confusus. Ideo posui
faciē meā vt petrā durissimā: et scio quā
nō confūdar. Iuxta est qui iustificat me q̄s
contradicit mihi. stemus simul: quis est ad
uersarius meus. accedat ad me? Ecce domi
nus deus auxiliator meus: quis est qui cō
dempnet me? Ecce omnes quasi vestimen
tū conterentur: tinca comedet eos. Quis
ex vobis timens dominū: audiens vocem

17
serui sui: Quis ambulauit in tenebris et non
est lumē ei? Speret in nomine dñi: et inni-
tatur super domino deo suo. **Gradale.**

Exurge dñe et intende iudiciū meū deus meus. et dñs
meus in causā meā. **V.** Effunde frameā et concludē adu-
sus eos qui me psequuntur. **Tractus.**

Domine nō secundū peccata nrā facias nobis
neq; scdm iniquitates nostras retribuas no-
bis. **D**omine ne memineris iniquitatū nostrarū an-
tiquar. cito anticipent nos misericordie tue quia pau-
peres facti sumus nimis. **A**d diuina nos deus saluta-
ris nr̄ et ppter glām nominis tui dñe libera nos et pro-
picius esto p̄cis nostris propter nomē tuū. **Euāgel.**

Ante sex dies pasche **Secūdū Joannē**
venit iesus bethaniā. vbi fuerat la-
zarus mortuus: quē suscitauit iesus. **F**ete-
rūt autē ei cenā ibi: et martha ministra-
bat. **L**azarus vero vnus erat ex discipulis
cū eo. **M**aria ergo accepit librā vnguenti
nardī pistici preciosi: et unxit pedes iesu. et
exterlit capillis suis pedes eius: et domus
impleta est ex odore vnguenti. **D**icit ergo

vnus ex discipulis eius iudas schariothis:
qui erat eū traditurus. Quare hoc unguē
tū nō venit trecentis denarijs: et datū est e
genis? Dixit autē hoc nō quia de egenis per
tinebat ad eū: sed quia fur erat et loculos ha
bens. ea que mittebantur portabat. Dixit
ergo iesus. Dinite illā: vt in die sepul tu
re mee seruet illud. Pauperes enī semp habe
tis vobiscū: me autē non semper habebitis.
Cognouit ergo turba multa ex iudeis quia
illic est. et venerūt non propter ielū tantum:
sed vt lazarū viderēt. quē suscitauit a mor
tuis. Cogitauerūt autē principes sacerdo
tū vt et lazarū interficerēt: quia multi pro
pter illū abibant ex iudeis. et credebant in
ielū. In crastinū autē turba multa que ve
nerat ad diē festū cū audissent quia venit
ielus hierosolimā: acceperūt ramos palma
rū. et processerūt obuiā ei et clamabāt. O
sanna. benedictus qui venit in nomine do
mini: rex israel. Et inuenit iesus asellū. et
sedit sup eū: sicut scriptū est. Noli timere

filia sion: ecce rex tuus venit sedens sup pul
 lū asine. **H**ec nō cognouerūt discipuli eius
 primū: sed quādo glorificatus est ielus. tūc
 recordati sunt quia hec erāt scripta de eo ⁊ hec
 fecerunt ei. **T**estimoniū ergo phibebat tur
 ba que erat cū eo quando lazarū vocauit de
 monumento: et suscitauit eū a mortuis.
Propterea et obuiā venit ei turba: quia au
 dierūt eū hoc fecisse signū. **P**harisei ergo di
 cerūt ad semetipsos. **V**idētis quia nihil pro
 ficimus? **E**cce mūdus totus post eū abiit. **E**
 rant autē gentiles quidā ex his. qui ascende
 rūt ut adorarent in die festo. **H**ij ergo accel
 serūt ad philippū: qui erat a bethsaida ciui
 tate galilee. et rogabant eū dicentes. **D**ñe:
 volumus iesū videre. **V**enit philippus et dicit
 andree. **A**ndreas rurū et philippus dixerunt
 iesu. **I**elus autē respondit eis dicens. **V**enit
 hora: ut filius hominis clarificetur. **A**men
 amē dico vobis: nisi granū frumētī cadens
 in terrā mortuū fuerit: ipsū solū manet. **S**i
 autē mortuū fuerit: multū fructū affert.

Qui amat animā suā p̄det eā: et qui odit
animā suā in hoc mūdo. in vitā eternā custo
dit eā. Si quis mihi ministrat: me sequatur.
Et ubi ego sū: illic et minister meus erit. Si
quis mihi ministraverit: honorificabit eū
pater meus. **N**ūc aīa mea turbata est: et q̄d
dicā? **P**ater saluifica me ex hac hora. **D**ed pro
pterea veni in horā hāc. **P**ater. clarifica no
mē tuū. **V**enit vox de celo. **E**t clarificavi. **A**ite
rū clarificabo. **T**urba ergo que stabat et au
dierat: dicebat tonitruū factū esse. **A**lii dice
bant: angelus ei locutus est. **R**espondit ie
sus et dixit. **N**ō p̄pter me vox hec venit: sed pro
pt̄er vos. **N**ūc iudiciū est mūdi: nūc princip̄
huius mūdi eijactur foras. **E**t ego si exalta
tus fuero a terra: omnia trahā ad meipsum.
Hoc autē dicebat: significans qua morte es
set morturus. **R**espondit ei turba. **N**os au
diuimus ex lege: quia christus manet in e
ternū. **E**t quomodo tu dicas. oportet exalta
ri filiū hominis? **Q**uis est iste filius homi
nis? **D**ixit ergo eis iesus. **A**d huc modicum

luminē in vobis est. **A**mbulate dū lucē habetis: ut nō vos tenebre comprehendāt. Et qui ambulat in tenebris: nescit quo vadit. **D**ū lucē habetis credite in lucē: ut filij lucis sitis. **H**ec locutus est iesus et abiit: et abscondit se ab eis.

Ripe me de iniuriis meis domine ad te cōfugi **Off.**
doce me facere voluntatē tuā quia deus meus es tu. **Serā.**

Sacrificia nos quesumus domine propensius ista restaurent: que medicinalibz sunt instituta ieiunijs: **P**er dominū nr̄m. **Coīo.**

Rubescant et reuereātur simul qui gratulantur malis meis. induātur pudore et reuerētia q̄ maligna

Prebeant **Post coīom** loquūtur aduersū me. nobis dñe diuinū tua sancta feruorē: quo corū pariter et actu delectemur et fructu: **P**er.

S̄ populū. Oremus. humiliare capita v̄ra deo.

Adiuua nos deus salutaris noster: et ad beneficia recolenda quibus nos instaurare dignatus es. tribue venire gaudentes: **P**er.

Seria tertia. Ad sanctā priscam. Statio.

Nos autē gloriari oportet in cruce domini nostri iesu chusti in quo est salus vita et resur

rectio nra per que saluati et liberati sumus. **ps.** Deus
misereatur nri et benedicat nobis: illuminet vultu
suu sup nos et misereatur nri. **Nō dicatur Glā. Ore**

Omnipotens **Oratio** mis. **Hectam' ge. Ieua.**
sempiternus deus. da nobis ita dominice
passionis sacramenta peragere: vt indulgē
tia picipere mereamur: **Per eundem do. no.**

In dieb; **lectio hieremie phete. Cap. xi.**
illis. **Dixit hieremias.** Dñe demōstra
sti mihi et cognoui: tu ostendisti mihi studia
eorū. Et ego quasi agnus mansuetus qui
portatur ad victimā: et nō cognoui quia
cogitauerūt super me cōsilia dicētes. **Veni**
te mittamus lignū in panē eius: et erada
mus eū de terra viuentiū: et nomē eius nō
memoretur amplius. Tu autē dñe sabaoth
qui iudicas iuste: et probas renes et corda:
videā queso vltionē tuā ex eis. Tibi enī reue
laui causā meā: domine deus meus. Grad.

Ego autē cū mihi molesti essent induebā me cilicio:
humiliabā in ieiunio animā meā et oratio mea in si
nū meū conuertetur. **v. Iudica domine nocentes me**

expugna impugnātes me: apprehende arma et scutū
et exurge in adiutoriū mihi. **D**ominus vobiscū.

Passio dñi nři Jesu Christi. Scđm marcūm.

In illo tempore. Erat pascha et azima
post biduū: et querebant sūmi sacerdo
tes et scribe. quomodo iesū dolo tenerent et
occiderent. Dicebant enim. Nō in die festo.
Ne forte tumultus fieret in populo. Et cum
esset bethanie in domo simonis leprosi. et re
cūberet: venit mulier habens alabastrū vn
guenti nardi spicam preñosi. et fracto alaba
stro: effudit sup caput eius. Erant autem
quidā indigne ferentes intra semetipsos et
dicentes. Ut quid perditio ista vngenti facta
est? Poterat enī vnguentū istud venūdari
plusquā trecentis denarijs: et dari pauperi
bus. Et fremebant dentibus in eā. Iesus
autē dixit. Dimite eam. quid illi molesti estis?
Bonū opus operata est in me. Semper enī
pauperes habetis vobiscū: et cū volueritis
potestis illis benefacere. me autē nō semp
habebitis. Quod habuit hec fecit: puenit

enū ungerē corpus meū in sepulturā. Amen
dico vobis: vbiūq; predicatū fuerit euau-
gelium istud. in vniuerso mūdo: et quod hec
fecit narrabitur in memoriā eius. Et iudas
schariothis vnus de duodecim. abiit ad sum-
mos sacerdotes: vt proderet eū illis. Qui au-
dientes gauisi sūt: et promiserūt ei pecuni-
am se daturus. Et querebat quomodo illum
oportune traderet. Et primo die azimorū.
quando pascha imolabāt: dicūt ei discipu-
li. Quo vis eamus et paremus tibi vt mādu-
ces pascha? Et mittit duos ex discipulis suis.
et dicit eis. Ite in ciuitatē. et occurret vobis
homo lagenā aque vauilans: sequimini eū.
et quocūq; introierit dicit dño domus: q̄ia
magister dicit. Vbi est refectio mea: vbi pas-
cha cū discipulis meis manducet? Et ipse vo-
bis demonstrabit cenaculū grande stratū: et
illic parate nobis. Et abierūt discipuli eius.
et venerūt in ciuitatē: et inuenerūt sicut dice-
rat illis. et parauerūt pascha. Vespere autē
facto: venit cū duodecim. Et discumbenti

bus eis et māducātibz: ait ielus. **A**mē dico vo-
 bis. quia vnus ex vobis tradet me: qui man-
 ducat meū. **A**t illi ceperūt contristari: et di-
 cere ei singulatim. **N**unquid ego? **Q**ui ait
 illis. **V**nus ex duodecī q̄ int̄git meū manū
 in catino. **E**t filius quidem hominis vadit
 sicut scriptū est de eo. **V**e autē homini illi per
 quē filius hominis tradetur. **B**onū erat ei:
 si nō esset natus homo ille. **E**t māducātibz
 illis: accepit ielus panē. et benedicens fre-
 git et dedit eis: et ait. **M**unite. hoc est corpus
 meū. **E**t accepto calice: gratias agens dedit
 eis. **E**t biberūt ex illo omnes. **E**t ait illis. **H**ic
 est sanguis meus noui testamēti: qui pro
 multis effundetur. **A**mē dico vobis: q̄ iam
 nō bibā de genimine vitis vsq; in diē illum.
 cū illud bibam nouū in regno dei. **E**t h̄no
 dicto: exierūt in montē oliuarū. **E**t ait illis
 ielus. **O**m̄es vos scandalizabimini in me
 in ista nocte: quia scriptū est. **P**ercutiam
 pastorē: et dispergentur oues gregis. **S**ed
 postq̄m resurrexero: **P**recedam vos in gali-

leā. Petrus autē ait illi. Et si omēs scanda-
lizati fuerint: sed nō ego. Et ait illi iesus.
Amē dico tibi: quia tu hodie in nocte hac
priusquā gallus bis vocē dederit. ter es me ne-
gaturus. At ille amplius loq̄batur. Et si
oportuerit me simul d̄mori tibi: nō te nega-
bo. Similiter autē et omnes dicebāt. Et ve-
niūt in prediū cui nomē gethsemani: et ait
discipulis suis. Sedete hic: donec orē. Et assu-
mit petrū et iacobū et ioannē scā: et cepit
pauere ⁊ tedere. Et ait illis. Tristis est anima
mea vsq; ad mortē. Sustinete hic et vigilate.
Et cū p̄cessisset paululū: proadit sup terrā
et orabat: ut si fieri posset transiret ab eo
hora. Et dixit. Abba pater. om̄ia tibi possi-
bilia sunt. transfer calicē hūc a me. Sed nō
qd̄ ego volo. sed qd̄ tu. Et venit: et inuenit
eos dormiētes. Et ait petro. Dymō dormis?
Non potuisti vna hora vigilare meā? Vi-
gilate ⁊ orate: ut nō intretis in tentationē.
Spiritus quidē promptus est: caro vero
infirma. Et iterū abiens orauit: eundē

sermonē dicens. Et reuersus de uio: inuenit
 eos dormientes. Erāt enī oculi eorū grauati:
 et ignorabant quid responderēt ei. Et uenit
 tertio: et ait illis. Dormite iā et requiescite.
 Sufficit. Venit hora: ecce tradetur filius hoīs
 in manus peccatorū. Surgite eamus. Ecce
 qui me tradet. prope est. Et adhuc eo loquē
 te. uenit iudas scharioth unus de duodecim:
 et cū eo turba multa cū gladys et lignis.
 missi a sūmis sacerdotib; et a scribis et a seni
 orib;. Dederat autē eis traditor signū dicens.
 Quēcumq; osculatus fuero ipse est. tenete eū:
 et ducite caute. Et cū uenisset: statī accedens
 ad eū. ait. *Habbi.* Et osculatus est eū. At
 illi manus iniecerūt in iesū: et tenuerūt eū.
 Unus autē de circūstantibus educens gladi
 um: percussit seruū sūmi pontificis. et am
 putauit illi auriculā. Et respondēs iesus:
 ait illis. Tanq̄ ad latronē existis cū gla
 dys et lignis: cōprehendere me. Quotidie
 ecā apud uos in templo docens: et nō me te
 nuistis. Sed ut implerētur scripture. Tūc di

scipuli eius relinquētes eū omnes fugerūt.
Adoleſcens autē quidā ſequebatur eū: ami-
ctus ſindone ſup nudo. et tenuerūt eū. At il-
le reiecta ſindone: nudus profugit ab eis.
Et adduxerūt ieſū ad ſūmū ſacerdotē: et cō-
uenerūt omnes ſacerdotes ⁊ ſcribe et ſenio-
res. **P**etrus autē a longe ſecutus eſt eū vſq̄
intro in atriū ſūmi ſacerdotis: et ſedebat cū
miniſtris et caleſaciebat ſe ad ignē. **D**ū
vero ſacerdotes et omne conciliū. querebāt
aduerſus ieſū testimoniū: ut eū morti tra-
derent. nec inueniebant. **N**ulti enī falſū testi-
moniū dicebant aduerſus eū: et cōueniētia
testimonia nō erāt. **E**t quidā ſurgentes: fal-
ſū testimoniū ferebant aduerſus eū dicētes.
Qm̄ nos audiuiſimus eū dicentē. **E**go diſ-
ſoluā hoc templū manufactū. et poſt tridu-
um aliud nō manufactū edificabo. **E**t nō
erat ueniens testimoniū eorū. **E**t erurgēs
ſūmus ſacerdos in mediū: interrogauit ie-
ſū dicens. **N**on reſpondes quicquid ad ea.
que tibi obyaūtur ab his? **I**lle autē tace-

bat: et nihil respondit. **R**ursū sūmus sa-
 cerdos interrogauit eū et dixit ei. **T**u es chri-
 stus filius dei benedicti? **J**esus autē dixit il-
 li. **E**go sum. **E**t videbitis filiū hominis se-
 dentem a dextris virtutis dei. et venientē cum
 nubibus celi. **D**ūmus autē sacerdos scindēs
 vestimēta sua. ait. **Q**uid adhuc desideram?
 testes? **A**udistis blasphemiam? **Q**uid vobis
 videtur? **Q**ui omēs condempnauerūt eum
 esse reū mortis. **E**t ceperūt quidā spucere eū.
 et velare faciē eius et collaphis eū cedere: et
 dicere ei. **P**rophetiza. **E**t ministri eū alapis
 cedebant. **E**t cū esset petrus in atrio deorsum:
 venit vna ex ancillis sūmi sacerdotis. et cū
 vidisset petrū calefacientē se aspiciēs illum
 ait. **E**t tu cū iesu nazareno eras. **A**t ille ne-
 gauit dicens. **N**eq; scio neq; noui quid dica?
Et exiit foras ante atriu. et cantauit gallus.
Rursus autē cū vidisset eū ancilla: cepit di-
 cere circūstantib;. **Q**uia hic ex illis est. **A**t
 ille iterū negauit. **E**t post pusillū. rursus
 qui astabant dicebant petro. **V**ere ex illis es:

uā et gabileus es. Ille autē cepit anathema
tizare et iurare: quā uelao hoīem istū. quem
dicatis. Et statim gallus iterū cantauit.
Et recordatus est petrus uerbi quod dixerat
ei iesus. Priusquā gallus canteret bis: ter me
negabis. et cepit flere. Et cōfestim mane
conciliū facientes sūmi sacerdotes cū seni
oribus et scribis et uniuerso consilio: vin
cientes iesū. duxerūt et tradiderūt pylato.
Et interrogauit eū pylatus. Tu es rex iude
orū? At ille respondens ait illi. Tu dicis. Et
accusabant eū sūmi sacerdotes in multis.
Pylatus autē rursum interrogauit eū dicens.
Non respondes quicquid? Vide in quātis te
accusant. Iesus autē amplius nihil rēdit. ita
ut miraretur pylatus. Per diem autē festū
dimittere solebat illis unū ex uinctis: quē
cūq; petissent. Erat autē qui dicebatur
barrabas. qui cū sediciosus erat uinctus:
qui in seditione fecerat homicidiū. Et cū
ascendisset turba: cepit rogare sicut semp
faciebat illis. Pylatus autē rēdit eis et

dixit.

dixit. **V**ultis dimittā vobis regē iudeorum?
Sciebat enī q̄ per inuidiā tradidissent eū
 sūmi sacerdotes. **P**ontifices autē dixerūt
 turbā: vt magis barrabā dimitteret eis. **Pi**
latus autē iterū respondens: ait illis. **Q**uid
 ergo vultis faciā regi iudeorū? **A**t illi iterū
 clamauerūt. **C**rucifige eū. **P**ylatus vero di
 cebat eis. **Q**uid enī mali fecit? **A**t illi magis
 clamabāt. **C**rucifige eū. **P**ylatus autē vo
 lens populo satisfacere. dimisit illis barra
 bau: et tradidit illis iesū. flagellis celū: vt
 crucifigeretur. **M**ilites autē duxerūt eū intro
 in atriuū pretory: et cōuocant totā cohortem.
 et induūt eū purpurā: et imponūt ei plectē
 tes spinē coronā. et ceperūt salutare eum.
Auc: rex iudeorū. **E**t p̄cutiebāt caput eius
 harundine: et conspuiebāt eū. et ponētes ge
 nua adorabant eū. **E**t postquā illuserunt
 ei exuerūt eū purpura: et induerūt eū vesti
 mentis suis. et educūt illū vt crucifigerēt eū.
Et angariauerūt pretereuntē quēpiā sy
 mouē cyrenēū venientē de villa. patrē alex

audi et rufi: ut tolleret crucē eius. Et p̄du-
cūt illū in golgata locū: quod est interpre-
tātū caluarie locus. Et dabant ei bibere
mirratū vinū: et nō accepit. Et crucifigē-
tes eū. diuiserūt vestimenta eius: mittētes
sortē sup̄ eis. quis quid tolleret. Erat autē
hora tertia: et crucifixerūt eū. Et erat titu-
lus cause ipsius inscriptus: rex iudeorum.
Et cū eo crucifigūt duos latrones: unū a
dextris et alius a sinistris eius. Et adimple-
ta est scriptura que dicit. Et cū iniquis repu-
tatus est. Et pretereūtes blasphemabāt
eū: mouentes capita sua. et dicentes. **Vah**
qui destruit templū dei et in tribus diebus re-
edificat. **Saluū fac te templū descendēs de**
cruce. Humile et sūmū sacerdotes illudentes
ad alterutrū cum scribis dicebant. Nō sal-
uos fecit: seipsū non potest saluū facere.
Christus rex israel. descendat nūc de cruce: ut
vidam⁹ et credamus. Et qui cū eo crucifi-
xi erant: iudicabantur ei. Et facta hora
septa: tenebre facte sunt per totā terram.

vsq; ad horam nonā. Et hora nona excla
 mauit iesus voce magna dicens. Heloi. he
 loi. lama sabathani. Quod est interpretatū.
 Deus meus. deus meus. vt quid dereliqui
 sti me. Et quidā de arcūstantib; audientes
 dixerūt. Ecce heliā vocat. Currēs autē vn⁹
 et implens spongiā aceto. arcūponēsq; ca
 lamo: potū dabat ei dicens. Sinite: videm⁹
 si veniat helias. ad deponendū eū. Iesus au
 tē emissa voce magna expirauit. Et velū
 templi scissū est in duo: a sūmo vsq; deorsum.
 Videns autē centurio qui ex aduerso stabat:
 quia sic clamās expirasset ait. Vere hic homo
 filius dei erat. Erāt autē ibi et mulieres de
 longe aspicientes: inter quas erat maria
 magdalena. et maria iacobi minoris: et io
 seph mater. et salome. Et cū esset in galilea
 sequebantur eū et ministrabāt ei: et alie mit
 te que simul cū eo ascenderant hierosolimā.
 Et cū iam sero factū esset: quia erat para
 scue qđ est ante sabbatū. venit ioseph ab
 arimathia nobilis decurio: qui et ipse erat

expectans regnū dei. et audacter introiit
ad pylatū et petiit corpus iesu. Pylatus au-
tem mirabatur si iā obisset. Et accersito
centurione: interrogauit eū si iā mortuus
esset. Et cū cognouisset a centurione: dona-
uit corpus ioseph. Ioseph autē mercatus
syndonē. et deponēs eū inuoluit syndonē:
et posuit eū in monumēto quod erat excā-
sū de petra. et aduoluit lapidem ad hostiū

Quod iudicē de manu **Offert.** monumēti.
peccatoris et ab hominib; iniquis eripe me domine.

Sacrificia nos quesumus domine **Secreta.**
propensius ista restaurent: que medicina-
libus sunt instituta ieiunijs: **Per do. Coio.**

Aduersū me exercebantur qui sedebant in porta.
et in me psallebāt qui bibebant uinū ego uero oratio-
nē meā ad te domine tēpus beneplaciti deus in multati-

Sanctificationib; **post cōi.** diue misericordie tue.
tuis omps deus et uita nra curentur: et re-
media nobis sempiterna proueniāt: **Per.**

Super populū. Oremus. Humiliate capita vna
Qua nos misericordia deus et ab omni

surreptione vetustatis expurget: et capaces sancte novitatis efficiat: *per do. no. iesu.*

In nomine *feria quarta missa Introi.*

In nomine *feria quarta missa Introi.*
 dñi omne genu flectatur celestium terrestrium et infer-
 norum. quia dominus factus est obediens usque ad mortem
 mortem autem crucis: ideo dñs iesus christus in gloria est dei
 patris. *ps.* Dñe exaudi orationem meam: et clamor meus
 ad te veniat. Gloria nō dñi. Dominus vobiscum. Orem?

Pro ista quibus *Collecta* flectamus ge. *leva.*
 omnipotens deus. ut qui nostris excessibus
 incessanter affligimur: per unigeniti tui
 passionem liberemur: Qui tecum. *lectio eia.*

Hec dicit dominus *ie prophete. ca. lxi.*
 deus. Dicit filie sion. ecce saluator
 tuus venit: ecce merces eius cum eo. et opus ul-
 tius coram illo. Quis est iste qui venit de edo:
 tinctis vestibus de bosra: iste formosus in
 stola sua: gradicens in multitudine forti-
 tudinis sue. Ego qui loquor iusticiam: et pro-
 pugnator sum ad salvandum. Quare ergo
 rubrum est indumentum tuum: et vestimenta
 tua sicut calcantium in torculari. Torcular

calcaui solus: et de gentibus non est vir me-
cum. Calcaui eos in furore meo: et conculca-
ui eos in ira mea. Et aspersus est sanguis
eorum super vestimenta mea: et omnia indume-
ta mea conquinavi. Dies enim ultionis in
corde meo: annus retributionis mee venit.
Circumspexi et non erat auxiliator: quesivi
et non fuit qui adiunaret. Et salvavit mi-
chi brachium meum: et indignatio mea ipsa
auxiliata est mihi. Miserationum domini re-
dabor: laudem domini annuntiavi. Super omnia
que reddidit nobis dominus deus noster. *Oratio.*

De auertas faciem tuam a puero tuo quoniam tribulor velo-
citer exaudi me. *Oratio.* Saluum me fac deus quoniam intrauerunt
aque usque ad animam meam infixus sum in limo pro-
fundi et non est substantia. *Oremus.* flectamur etc. le.

*D*eus qui pro nobis filium tuum *Collatio.*
crucis patibulum subire voluisti: ut
inimici a nobis expelleres potestatem: conce-
de nobis famulis tuis. ut resurrectionis eius
gloriam consequamur: Per eundem dominum no-
strum. *Lectio* esaię prophete. *Capitulo. liij.*

27

In diebus illis. Dixit elias. Dñe quis
credidit auditui nro: et brachiū domi
ni cui reuelatū est? Et ascendet sicut virgul
tū corā eo: et sicut radix de terra siccanti. Et
nō est species ei neq; decor. Et vidim' eū et nō
erat aspectus: et desiderauim' eū despectū et
nouissimū virorū. virū dolorū et scientem
infirmitatē. Et quasi absconditus vultu'
eius: et despectus. vnde nec reputauim' eū.
Dere languores nostros ipse tulit: et dolo
res nros ipse portauit. Et nos reputauim'
eū quasi leprosu: et percussū a deo et humi
liatū. Ipse aut vulneratus est propter ini
quitates nras: attritus est ppter scelera no
stra. Disciplina pacis nre super eū: et lino
re eius sanati sum'. Omēs nos quasi oues
errauimus vnusquisq; in viā suā declina
uit: et dñs posuit in eo iniquitatē omnium
nrū. Oblatus est quia ipse voluit: et nō
aperuit os suū. Sicut ovis ad occisionem
duatur: et quasi agnus corā tondente se
obmutescit. et nō aperiet os suū. De angu

stia et de iudicio sublatus est: generationē
eius quis euarrabit? Quia ablati sunt de
terra uiuentiū. Propter scelus populi mei
percussit eū: et dabit impios pro sepultura.
Et diuitem pro morte sua: eo quod iniquitate
nō fecerit. neque dolus fuerit in ore eius. Et do-
minus voluit conterere eū in infirmitate. Si
posuerit pro peccato animā suā. videbit se-
mē longeuū: et uolūtas dñi in manu eius
dirigetur. pro eo quod tradidit in mortem
animā suā: et cū sceleratis reputatus est. Et
ipse peccatū multorū tulit: et pro trāsgres-
sorib; orauit ut nō perirēt. Dicit dñs omps.
Domine exaudi orationē meā et clamor
meus ad te ueniat. **V.** Ne auertas faciē tuā a me in
quauique die tribulor: inclina ad me aurē tuā. **V.** In
quauique die inuocauero te uelociter exaudi me. **V.** Quia
defecerūt sicut fumus dies mei et ossa mea sicut in fri-
xorio confixa sūt. **V.** Percussus sū sicut fenū et aruit
cor meū quia oblitus sū manducare panē meum.
V. Tu exurgens misereberis sūo quia uenit tempus
miserendi eius. **Dñs uobiscū. Passio domi**

in nostri Iesu christi Secundum lucam.

In illo tempore. Appropinquabat dies festus azimorum qui dicitur pascha. Et querebant principes sacerdotum et scribe. quomodo Iesum interficerent: timebant vero plebem. Intrauit autem sathanas in iudam qui cognominabatur scharioth: unum de duodecim. Et abiit et locutus est cum principibus sacerdotum et magistratibus: quemadmodum illum traderet eis. Et gauisi sunt: et pacti sunt pecuniam illi dare. Et spopondit. Et querebat oportunitatem: ut traderet illum sine turbis. Venit autem dies azimorum. in quo necesse erat occidi pascha: et misit petrum et iohannem dicens. Euntes parate nobis pascha: ut manducem. At illi dixerunt. Ubi vis paremus? Et dixit ad eos. Ecce introeuntibus vobis in civitatem: occurret vobis homo amphoram aque portans. sequimini eum in domum in quam intrat. et dicitis patri familias domus. Dicit tibi magister. Ubi est diversorium. ubi pascha cum discipulis meis manducet? Et ipse vobis ostendet

cenaculū magnū stratū: et ibi parate. Cūtes
aut̄ inuenerūt sicut dixit illis: ⁊ parauerūt
pascha. Et cū facta esset hora discubuit: et
duodecim apostoli cū eo. Et ait illis. Deside-
rio desideravi hoc pascha māducare vobiscū:
antequā patiar. Dico enī vobis. q̄a ex hoc
nō manducabo illud: donec impleatur in
regno dei. Et accepto calice: gratias egit et
dixit. Accipite et diuidite inter vos. Dico
enī vobis: quod nō bibā de generatione vi-
tis: donec regnū dei veniat. Et accepto pane
gratias egit et fregit: et dedit eis dicens. Hoc
est enī corpus meū quod pro vobis datur.
hoc facite in meā m̄morationē. Simili-
ter et calicē: postquā cenauit dicens. Hic est
calix nouū testamētū in sanguine meo:
qui pro vobis fundetur. Veruntamē ecce
manus tradentis me meū est in mensa. Et
quidē filius hominis scdm̄ quod definitū
est vadit: verumtū ve homini illi p̄ quē tra-
detur. Et ipsi ceperūt querere inter se quis
esset ex eis: qui hoc facturus esset. Facta est

autē ⁊ contentio inter eos: quis eorū videre
 tur esse maior. **D**ixit autē eis. **R**eges gen
 tium dominantur eorū: et qui potestatem habent
 sup eos beneficia vocantur. **V**os autē nō sic
 sed qui maior est in vobis fiat sicut minor.
 et qui p̄cessor est sicut ministrator. **N**am
 quis maior est. qui recūbit an qui minist
 rat? **N**ōne qui recūbit? **E**go autē in me
 dio vestrū sū sicut qui ministrat. **V**os autē
 estis qui p̄māsisistis meū in tentationibus
 meis. **E**t ego dispono vobis: sicut disposu
 it mihi pater meus regnū. ut edatis et bi
 batis super mēsam meā in regno meo. ⁊ sede
 atis sup thronos iudicantes duodecim tribus
 israel. **A**it autē dñs simoni simon. ecce satha
 nas expetuit vos ut arbraret sicut triticū.
Ego autē rogavi pro te: ut nō deficiat fi
 des tua. et tu aliquādo cōuersus confirma
 fratres tuos. **Q**ui dixit ei. **D**omine. tecū
 paratus sū et in carcerē et in mortē ire. **E**t
 ille dixit. **D**ico tibi petre. nō cantabit ho
 die gallus: donec ter abneges nosse me. **E**t

dixit eis. **Q**uādo misit vos sine sacculo & pera
et calciamentis: nūquid aliquid defuit vobis?
At illi dixerūt. Nichil. **D**ixit ergo eis. **S**ed nūc
qui habet sacculū tollat similiter et perā:
et qui nō habet vendat tunicā suā et emat
gladiū. **D**ico enī vobis. qm̄ adhuc hoc qd̄
scriptū est oportet impleri in me: et quod
cū iniquis deputatus est. **E**t enī ea que sūt
de me: finē habent. **E**t illi dixerūt. **D**ñe et
ce duo glady hic. **A**t ille dixit eis. **D**atis est.
Et egressus ibat scdm̄ cōsuetudinē in mon-
tē oliuariū. **S**ecuti sūt aut̄ illū et discipuli.
Et cū peruenisset ad locū: dixit eis. **O**rate
ne intretis in tentationē. **E**t ipse annisus
est ab eis: quātū iactus est lapidis. **E**t po-
sitis genibus orabat dicens. **P**ater. si vis
transfer calicē istū a me. **V**erū tamē nō mea
voluntas: sed tua fiat. **A**paruit autē illi
angelus de celo: confortās eū. **E**t factus
in agonia prolixius orabat: et factus est
sudor eius sicut gutte sanguinis decurren-
tis in terrā. **E**t cū surrexisset ab oratione.

90
et venisset ad discipulos suos: inuenit eos
dormientes pro tristitia. Et ait illis. Quid
dormitis? Surgite et orate. ne intretis in ten-
tationē. Adhuc eo loquente: ecce turba et qui
vocabatur iudas vnus de duodecim. antece-
debat eos: et appropinquauit iesu. ut oscu-
laretur eū. Iesus autē dixit ei. Iuda. osculo fi-
liū hoīs tradis? Vidētes autē hi qui circa ipm
erant: quod futurū erat. dixerūt ei. Dñe:
si percutimus in gladio? Et percussit vnus
ex illis seruū principis sacerdotū. et ampu-
tauit auriculā eius dexterā. Respondens
autē iesus ait. Dimite vsq; huc. Et cū tetigisset
auriculā eius sanauit eū. Dixit autē iesus
ad eos qui venerāt ad se principes sacerdo-
tū: et magistratus templi. et seniores. Et
si ad latronē existis cū gladijs et fustibus:
cū quotidie vobiscū fuerim in templo. nō
extendistis manus in me. Sed hec est hora
vestra: et potestas tenebrarū. Compren-
dentes autē eū: duxerūt ad domū princi-
pis sacerdotū. Petrus vero sequebatur a

longe. Accenso autē igne in medio atrio.
et circūsedentibus illis: erat petrus in me-
dio eorū. Quē cū vidisset ancilla quedam
sedentē ad lumē: et eū fuisset intuita. Di-
xit. Et hic cū illo erat. At ille negauit eū
dicens. **M**ulier: nō noui illū. Et post pu-
sillū: alius videns ipsū dixit. Et tu de il-
lis es. **P**etrus vero ait. **O** homo nō sum.
Et interuallo facto quasi hore vnius: ali-
quidā affirmabat dicens. **V**ere. et hic cū
illo erat. **N**ā et galileus est. Et ait petrus.
Homo: nescio quid dicas. Et continuo
ad huc illo loquente gallus cātauit. Et
cōuersus dominus: respexit petrū. Et re-
cordatus petrus verbi domini sicut dice-
rat: quia priusquā gallus cantet. ter me
negabis. Et egressus foras petrus fleuit
amare. Et viri qui tenebant eū: illudebāt
ei cedentes. Et velauerūt eū. et pautiebāt
faciē eius: et interrogauerūt eū dicentes.
Prophetiza. quis est qui te percussit? Et a-
lia multa blasphemantes dicebant in eū.

Et ut factus est dies. conuenerunt seniores
 plebis et principes sacerdotum et scribe: et
 duxerunt illum in consilium suum. dicentes. **Di-**
tu es christus dic nobis. Et ait illis. **Si vo-**
bis dixerero non credetis mihi. si autem et interro-
gaucero: non respondebitis mihi neque dimitte-
tis. Et hoc autem erit filius hominis sedens
 a dextris virtutis dei. **Dixerunt autem omnes.**
Tu ergo es filius dei? **Qui ait.** Vos diatis.
 quia ego sum. **At illi dixerunt.** Quid adhuc
 desideramus testimonium? **Ipsi enim audiuimus**
ex ore eius. Et surgens omnis multitudo
 eorum: duxerunt illum ad pilatum. **Ceperunt autem**
eum accusare dicentes. **Hunc inuenimus subu-**
ertentem gentem nostram. et prohibentem tributa
dari cesari: et dicentem se christum regem esse.
Pilatus autem interrogauit eum dicens. **Tu**
es rex iudeorum? **At ille respondens ait.** **Tu di-**
as. **Ait autem pilatus ad principes sacerdo-**
tum et turbas. **Nihil inuenio cause in hoc**
homine. **At illi inualescebant dicentes.**
Comouit populum docens per uniuersam iudam.

et incipiens a galilea vsq; huc. **P**ylatus
autē audiens galileā: interrogauit si ho-
mo galileus esset. **E**t vt cognouit qđ de
herodis potestate esset: remisit eū ad he-
rodem. qui et ipse hierosolimis erat illis die-
bus. **H**erodes autē viso iesu: gauisus est
valde. **E**rat enī ex multo tēpore cupiēs vi-
dere eū: eo qđ multa audiret de illo. et spe-
rabat signū aliquod videre ab eo fieri.
Interrogabat autē illū multis sermoni-
bus. **A**t ipse nihil illi respondebat. **S**ta-
bant etiā principes sacerdotū et scribe. cō-
stanter accusantes eū. **D**ixit autē illū
herodes cū exersitu suo. et illulit indutū
veste alba: et remisit ad pilatū. **E**t fac-
ti sūt amici herodes et pilatus ipsa die:
nā antea inimici crāt ad inuicē. **P**ila-
tus autē conuocatis principib; sacerdo-
tū et magistratib; et plebe: et dixit ad il-
los. **O**ptulistis mihi hūc hominē quasi
auertentē populū: et ecce ego corā vobis
interrogans nullā causā inueni in hoīe

isto. ex his in quibus eū accusatis: sed uersus
 herodes. **N**ā remisit vos ad illū: et ecce ni-
 chil dignū morte actū est ei. **E**mendatū er-
 go illū dimittā. **N**ecessē autē habebat di-
 mittere eis p̄ diem festū unū. **E**xclamauit
 autē simul uniuersa turba dicens. **T**olle
 hūc: et dimitte nobis barrabā. **Q**ui erat
 propter seditionē quandā factā in ciuita-
 te et homicidiū missus in carcerē. **I**terum
 autē pilatus locutus est ad illos: uolens
 dimittere iesū. **A**t illi succlamabāt dicētes.
Crucifige. crucifige illū. **I**lle autē tertio di-
 xit ad illos. **Q**uid eū mali fecit iste? **N**ul-
 lam causā mortis inuenio in eo. **C**orripi-
 am ergo eū ⁊ dimittā. **A**t illi instabāt: uo-
 cabus magnus postulantes ut crucifigere-
 tur. **E**t inualecebāt uoces eorū. **E**t pila-
 tus iudicauit fieri petitionē eorū. **D**imisit
 autē illis eū qui propter homicidiū ⁊ sedi-
 tionē missus fuerat in carcerem. quē pete-
 bant: iesū uero tradidit uolūtati eorū. **E**t
 cū ducerēt eū. apprehenderūt simonē quen-

da cyrenensē venientē de villa: et imposue-
rūt illi crucē portare post iesū. Sequēbat
autē illū multa turba populi et mulierū:
que plangebāt ⁊ lamentabātur eū. Con-
uersus autē ad illas iesus. dicit. **F**ilie hie-
rusalem nolite flere sup me. sed super vos
flete et sup filios vestros: quoniā ecce ve-
nient dies in quib; dicent. **B**eate steriles et
ventres qui nō genuerūt: et ubera que nō
lactauerūt. **T**unc incipient dicere mōtib;
cadite sup nos: et collib; operite nos. **Q**uia
si in viridi ligno hoc faciūt: in arido quid
fiet? **D**ucebantur autē et alij duo nequā
cū eo: vt interficerētur. **E**t postq̄p venerūt
in locū qui vocatur caluarie: ibi crucifi-
xerūt eū. **E**t latrones vnū a dextris ⁊ alte-
rū a sinistris. **I**esus autē dicebat. **P**ater di-
mitte illis: nō enī sciūt quid faciūt. **D**ivi-
dentes vero vestimenta eius: miserūt sor-
tes. **E**t stabat populus expectans. **E**t de-
ridebāt eū principes cū eis dicentes. **A**lios
saluos fecit: se saluū faciat si hic est chri-

33
stus dei electus. Illudēbāt autē ei et milites
accidentes et acetū offerentes illi dicentes.
Si tu es rex iudeorū: saluū te fac. Erat autē
et superscriptio scripta sup illū: literis grecis
et latinis et hebraicis. hic est rex iudeorū. **Qu**
autē de his qui pendebant latronib; blas
phemabat eū dicens. Si tu es christus: sal
uū fac te metipsū et nos. **R**espondēs autem
alter. increpabat illū dicens. Neq; tu ti
mes deū: q; in eadem dānatione es? **E**t nos
quidem iuste: nā digna factis recipimus:
hic autē nihil mali gessit. **E**t dicebat ad
Jesū. Domine. memento mei: cū veneris
in regnū tuū. **E**t dixit illi iesus. Amē dico
tibi: hodie mecum eris in paradiso. **E**rat
autē fere hora sexta: et tenebre facte sūt in
vniuersā terrā. vsq; in horā nonā. **E**t ob
scuratus est sol: et velū templi scissū est me
diū. **E**t clamās voce magna iesus. ait. **p**a
ter. in manus tuas commendo spiritū meū.
Et hec dicens: expirauit. **V**idens autē cen
turio quod factū erat. glorificauit deum

dicens. Vere hic homo iustus erat. Et omnis
turba eorum qui simul aderat ad spectacu-
lum istud et videbant que fiebant: percutientes
pectora sua reuertebantur. Stabant autem
omnes noti eius a longe: et mulieres que
secute erant eum a galilea. hec videntes. Et
ecce vir nomine ioseph qui erat decurio vir
bonus et iustus: hic non consenserat iulio
et actibus eorum. ab arimathia ciuitate iu-
de: qui et ipse expectabat regnum dei. Hic
accessit ad pilatum et petiit corpus iesu. Et
depositum inuoluit syndone: et posuit eum
in monumento exciso. in quo nondum quisquam

Domine exaudi **Offertorio.** positus fuerat.

orationem meam et clamor meus ad te veniat. **Secta.**

Purifica nos misericors deus. ut ecclesie
tue preces que tibi grate sunt: pia munera
deferentes fiant expiatis mentibus gratiores:

Potum meum cum fletu temperabam **Coio.** Per do.
quia eleuans allisisti me et ego sicut fenum arui. tu
autem domine in eternum permanes: tu exurgens
misereberis sion quia venit tempus miserendi ei?

34
Largire sensibz nostris om̄ps **post cōi.**
deus. ut per temporale filij tui mortē quē
mysteria veneranda testantur: vitā no-
bis te dedisse perpetuā confidam: **Per eū.**

Dup popu. Orem: humiliare capita v̄ra deo.

Respice domine q̄sumus sup hanc fa-
miliā tuā: pro qua dñs noster iesus chri-
stus nō dubitavit manibus tradi nocen-
tū: et crucis subire tormentū: **Qui tecū.**

In cena domini ad sanctū Joannē in lat.

Dos autem gloriari oportet in cruce dñi no-
stri iesu christi. in quo est salus vita et resur-
rectio n̄ra per quē saluati ⁊ liberati sumus. **p̄s**

Deus misereatur nostri et benedicat nobis: illumi-
net vultū suū sup nos ⁊ misereatur n̄ri. **Gla patri**
nō dicitur. neq; flectam̄ genua. **Dñs vobis. colla.**

Deus a quo et iudas reatus sui penā.
et confessionis sue latro premiū sū-
plit: concede nobis tue propitiationis ef-
fectū: ut sicut in passione sua dominus
n̄r iesus christus diuersa vtrisq; intulit
stipendia meritorū: ita nobis ablato ve-

tustatis errore. resurrectionis sue gratiam
largiatur. Qui te. *Ad corinthios. 1. ca. 11.*

H fratres. Cōuenientibus vobis in
vinū: iam nō est dñicam cenā man-
ducare. Unusquisq; enī suā cenā presumit
ad manducandū. Et alius quidē esurit:
alius autē ebrius est. Nunquid domos nō
habetis ad māducandū aut bibendum?
Aut ecclesiā dei cōtemnitis: et confunditis
eos qui nō habent? Quid dicā vobis? Lau-
do vos. in hoc nō laudo. Ego enī accepi a do-
mino quōd et tradidi vobis: quoniā dñs
iesus in qua nocte tradebatur. accepit pa-
nem et gratias agens fregit et dixit. Acci-
pite et manducate. Hoc est corpus meū:
quod pro vobis tradetur. hoc facite in meā
cōmemorationē. Similiter et calicē postq̄
cenauit dicens. Hic calix nouū testamen-
tū est in sanguine meo: hoc facite quotiē
cūq; bibetis in meā cōmemorationem.
Quotienscūq; enī manducabitis panē
hūc et calicem bibetis: mortē domini an-

nūciabitur donec veniat. Itaq; quicūq; man-
 ducaverit panē vel biberit calicē domini in-
 digne reus erit corporis et sanguinis dñi.
 Probet autē seipsū homo: et sic de pane il-
 lo edat: et de calice bibat. Qui enī mandu-
 cat et bibit indigne: iudiciū sibi māducat
 et bibit. nō dyjudicās corpus dñi. Ideo iter-
 vos multi infirmi et ibetilles: et dormiunt
 multi. Quod si nosmetipsos dyjudicare
 m̄: nō utiq; iudicarem̄. Dū autē a domi-
 no iudicamur. corripim̄: ut nō cū hoc mūdo

Christus factus est pro **Grata.** damnemur.
 nobis obediens usq; ad mortē mortem autē crucis. **ver.**
 Propter quod et deus exaltavit illū. et dedit illi nomen.
 quod est sup omne nomē. **Sedm̄ Joannē. xij.**

In illo tempore. Ante diē festum pa-
 sche: sciens iesus quia venit eius hora
 ut transeat ex hoc mūdo ad patrē. cū dilexisset
 suos qui erant in mūdo: in finē dilexit
 eos. Et cēna facta cū diabolus iā misisset
 in cor: ut traderet eū iudas simonis scario-
 this: sciens quia omnia dedit ei pater ī ma-

nus. et quia a deo exiit et ad deū vadit:
surgit a cena et ponit vestimēta sua. Et
cū accepisset lintēū: precinxit se. Deinde
misit aquā in peluē. et cepit lauare pe-
des discipulorū: et extergere linteo. quo
erat p̄inctus. Venit ergo ad simonem
petrū: et dixit ei petrus. Dñe: tu mihi
lauas pedes? Respondit iesus et dixit ei.
Quod ego facio tu nescis modo: scies autē
postea. Dicit ei petrus. Nō lauabis mihi
pedes in eternū. Respondit ei iesus. Si nō
lauero te: nō habebis partē meā. Dicit
ei simō petrus. Domine. nō tantū pedes
meos: sed et manus et caput. Dicit ei iesus.
Qui lotus est: nō indiget nisi vt pedes la-
uet: sed est mūdus totus. Et vos mundi
estis: sed nō omnes. Dicebat eū quis suā
esset qui traderet eū: propterea dixit nō
estis mūdi omnes. Postquā ergo lauit
pedes eorū. et accepit vestimenta sua: cū
recubuisset iterū. dixit eis. Datis quid fe-
cerim vobis? Vos vocatis me magister

et domine: et bene dicatis. *Dñi creni.* Si ergo
 ego laui pedes vros domini et magister:
 et vos debetis alter alterius lauare pedes.
 Exemplū enī dedi vobis: vt quēadmodū
 ego feci vobis. ita et vos faciatis. *Offert.*

Occurrere dñi fecit virtutē dextera dñi exaltauit me nō
 moriar sed viuā et narrabo opera domini. *Secreta.*

Ipsē tibi quīs dñe sancte pater omīps
 deus sacrificiū nr̄m reddat acceptū: qui
 discipulis suis in sui memoratiōe hoc
 fieri hodierna traditiōe monstrauit:
 iesus christus dñs nr̄: Qui te. *Intra act.*

Ommunicātes et diem sacra-
 tissimū celebrantes quo domi-
 nus noster iesus christus pro nobis
 est traditus. Sed et memoriā venerā-
 tes in primis gloriose semp virginis
 marie genitricis eiusdem dei. *Indina.*

Hanc igitur oblationē servitu-
 tis nostre. sed et cuncte familie
 tue quā tibi offerimus ob diem ī qua
 dominus noster iesus christus tradi-

dit discipulis suis corporis et sanguinis
sui mysteria celebranda: quibus domine
ut placatus accipias. dieque nostros
in tua pace disponas: atque ab eterna
damnatione nos eripi et in electorum
tuorum iubeas grege numerari. Per eum
dem christum dominum nostrum.

Qui pridie quam pro nostra omni salute
pateretur hoc est hodie accepit
panem in sanctas ac venerabiles.

*Hic vadit conuentus ad pacem et commu-
nicat. Communio.*

Dñs iesus postquam cenauit cum discipulis suis lauit
pedes eorum et ait illis satis quid fecerit vobis ego dñs et
magister exemplum dedi vobis ut et vos ita faciatis. *p. 2.*

Refecti vitalibus alimentis. quibus dñe
deus noster: ut quod tempore nostre mortali-
tatis exequimur: immortalitatis tue munere
consequamur: *Per id. ¶ Tunc sacerdos cor-
pus domini quod reseruauit honeste re-
condat usque in crastinum. ¶ Feria sexta
in parasceue. statio ad hierlm. iño sine ac*

In tribulatione sua mane consurgent
 ad me. Venite et reuertamini ad dñm:
 quia ipse cepit et sanabit nos: paciet et
 curabit nos. Diuificabit nos post duos di-
 es: in die tertia suscitabit nos. et uiuemus
 in cōspectu eius: sciemus sequemurq; ut
 cognoscam⁹ dñm. Quasi diluuiū p̄pa-
 ratus est egressus eius: et ueniet quasi hi-
 ber nobis temporaneus et serotinus terre.
 Quid faciam tibi effraim? Quid faciā
 tibi iuda? Misericordia uestra quasi nū-
 bes matutina: et quasi ros mane p̄tran-
 siens. Propter hoc dolui in prophetis: et
 occidi eos in uerbis oris mei. Et iudicia
 mea quasi lux egredientur: quia miseri-
 cordiā uolui et nō sacrificiū: et scientiā
 dei plusquā holocausta. **Tractus.**

Omine audiui audiā tuū et timui considera-
 ui opa tua et expaui. **Ū**In medio duorū ani-
 maliū innotesceris. dñi appropinquauerint anni
 cognosceris diu aduenerit tempus ostenderis. **Ū**
In eo dñi conturbata fuerit aīa mea in ira misericordie

memor eris. **v.** Deus a libano veniet a sanctis de monte
umbroso et condenso. **v.** Operuit celos maiestas eius a
laudis eius plena est terra. **C** Sequitur Collecta sine
Dñs vobiscū. et sine flectam genua. **coll.** Oremus.

Deus a quo et iudas reatus sui penā
et confessionis sue latro premiū su-
psit: concede nobis tue propitiationis ef-
fectū: ut sicut in passione sua iesus christus
dominus noster diuersa vtriusque intulit sti-
pendia meritorū: ita et nobis ablato ve-
tustatis errore: resurrectionis sue gratiā
largiatur. **Qui tecū vivit. lectio secunda.**

Dixit dominus ad moysen et aaron
in terra egypti. Mensis iste vobis
principiū mensurū: primus erit in mensibus
anni. loquimini ad vniuersū ceterū filiorū
israel: et dicite eis. Decima die mensis hu-
ius: tollat vnusquisque agnū per familia-
et domos suas. Sin autē minor est numerus
ut sufficere possit ad vescendū agnū: ac-
sumet vicinū suū. qui iunctus est domui
eius: iuxta numerū animarū que sufficit

38
re possunt ad esum agni. **E**rit autem agnus
absque macula: masculus annuus. **I**uxta
quam ritum tolletis et hederum: et seruabitis eum
usque ad quartadecimam diem mensis huius.
Immolabiturque eum uniuersa multitudo fili-
orum israel ad uesperum: et sument de sangui-
ne ac ponent super utrumque postem: et in superli-
minaribus domorum. in quibus comedent
illum. **E**t edent carnes nocte illa assas igni.
et azimos panes: cum lactucis agrestibus.
Non comedetis ex eo crudum quid nec coctum
aqua: sed assum tantum igni. **C**aput cum pe-
dibus eius et intestinis vorabitis: nec
remanebit ex eo quicquam usque mane. **S**i
quid residui fuerit: igne comburetis. **S**ic
autem comedetis illum. **R**enes uestros accin-
getis: calciamenta habebitis in pedibus:
tenentes baculos in manibus. et comedetis
festinantes. **E**st enim phase id est transitus domini.

Espe me dñe ab homine malo: **Tractus.**
A viro iniquo libera me. **U** Qui cogitauerunt
malicias in corde: tota die constituebant prelia. **U** Au-

erūt linguas suas sicut serpentes: venenū aspidū sub
labijs eorū. **Ū.** Custodi me domine de manu peccatoris
et ab hominibz iniquis libera me. **Ū.** Qui cogitauē
rūt supplantare gressus meos absconderūt superbi la
queū mihi. **Ū.** Et funes extenderūt in laqueū pedibus
meis: iuxta iter scandalū posuerūt mihi. **Ū.** Dixi dño
deus meus es tu: grandi dñe vocē orationis mee. **ver.**
Dñe dñe virtus salutis mee: obumbra caput meū in
die belli. **Ū.** Ne tradas me a desiderio meo peccatori: co
gitauerūt aduersū me ne derelinquas me ne unquā
exaltentur. **Ū.** Caput circuitus eorū: labor labiorū ip
sorū operiet eos. **Ū.** Verūtamenē iusti confitebūnt nōi
tuo: et habitabūt recti cū vultu tuo. **¶** Hic neqz Do
min' vobiscū. Neqz Gloria tibi dñe. dicit: Sed tantū.
passio domini nr̄i iesu christi. scđm iōem

In illo tempe. Egressus est iesus cum
discipulis suis trans torrentē cedron:
vbi erat ortus. In quē introiit ipse. et di
scipuli eius. Habebat autē et iudas qui tra
debat eū locū: quia frequēter iesus cōuene
rat illuc cū discipulis suis. Iudas ergo cū
accepisset cohortē: et a pontificibz a phari

seis ministros: venit illuc cū lanternis et
 facibus et armis. Iesus itaq; sciens omnia
 que ventura erant sup eū: processit et dixit
 eis. **Quē queritis?** Responderūt ei. **Iesū
 nazarenū.** Dicit eis iesus. **Ego sū.** Sta-
 bat autē et iudas qui tradebat eū cū ipsis.
Ut ergo dixit eis ego sū: abierūt retrorsū.
et ceciderūt in terrā. Iterū ergo eos interro-
 gavit. **Quē queritis?** Illi autē dixerunt.
Iesū nazarenū. Respondit iesus. **Dixi vo-
 bis quia ego sū: si ergo me queritis. sinite
 hos abire.** Ut impleretur sermo quē dixit.
 quia quos dedisti mihi: nō pdidi ex eis quē
 quā. **Simon ergo petrus habens gladium
 eduxit eū: et percussit pontificis seruū: et ab-
 scidit eius auriculā dextrā.** Erat autē no-
 mē seruo malchus. **Dixit ergo iesus petro.**
**Mitte gladiū in vaginā. Calicem quē de-
 dit mihi pater: nō bibam illū?** Cohors
 autē et tribunus et ministri iudeorū com-
 prehenderūt iesū: et ligauerūt eū. et addu-
 cerūt eū ad annā primū. Erat enī socec

capthe: qui erat pontifex anni illius. Erat
autē capphas qui consiliū dederat iudeis:
quia expedit unū hominē mori pro p̄lo.
Sequebatur autē illū simō petrus: et ali⁹
discipulus. Discipulus autē ille erat no-
tus pontifici: et introiuit cū iesu in attri-
ū pontificis. Petrus autē stabat ad ho-
stiū foris: eruit ergo discipulus alius q̄
erat notus pontifici: et dixit hostiarie. et
introduxit petrū. Dicit ergo petro ancil-
la hostiaria. Nūquid et tu ex discipulis
es hominis istius? Dicit ille. Non sū. Sta-
bant autē serui et ministri ad prunas. q̄
frigus erat: et calefaciebāt se. Erat autē cū
eis et petrus stans et calefaciens se. Ponti-
fex ergo interrogauit iesū de discipulis su-
is: et de doctrina eius. Rēdit ei iesus. Ego
palam locutus sū mūdo. Ego semp̄ docui
in sinagoga et in templo. quo omēs iudei
conueniūt: et in occulto locutus sū nihil.
Quid me interrogas? Interroga eos qui
audierūt: quid locutus sim ipsis. Ecce hi

sciant que dixerim eis. **H**ec autē cū dixisset:
 vnus assistens ministroꝝ. dedit alapam
 iesu dicens. Sic respondes pontifici? **R**espō
 dit ei iesus. Si male locutus sū. testimoni
 ū phibe de malo: si autē bene. quid me cedis?
Et misit eū annas ligatū ad caiphā pon
 tificem. **E**rat autē simō petrus stans et ca
 lefaciens se. **D**ixerūt ergo ei. Nunquid et tu
 ex discipulis eius es? **N**egauit ille et dixit.
Non sū. **D**ixit vnus ex seruis pontifis: co
 gnatus eius cuius absciderat petrus auri
 culam. **N**ōne ego te vidi in horto cū illo?
Rerū ergo negauit petrus. et statim gallus
 cantauit. **A**dducūt ergo iesū a caipha in p
 toriū. **E**rat autē mane. **E**t ipsi nō introierūt
 in pretoriū: vt nō contaminarent. sed vt
 manducarēt pascha. **T**riuit ergo pilatus
 ad eos foras: et dixit. **Q**uā accusationem
 adfertis aduersus hominē hūc? **R**espon
 derūt et dixerūt ei. **S**i nō esset hic malefac
 tor: nō tibi tradidissemus eū. **D**ixit ergo
 eis pilatus. **A**ccepit eū vos: et secūdum le

gem vestrā iudicate eū. Dixerūt ergo ei iudei. Nobis nō licet interficere quēquā. Et sermo iesu impleteretur quē dixit: significās qua morte esset moriturus. Introiuit ergo iterū in pretoriū pilatus: et vocauit iesū et dixit ei. Tu es rex iudeorū? Et respondit iesus. A temetipso hoc dicas: an alij tibi dixerūt de me? Respondit pilatus. Nūquid ego iudeus sū? Gens tua et pontifices tradiderūt te mihi. Quid fecisti? Rēdit iesus. Regnū meū nō est de hoc mūdo: si ex hoc mūdo esset regnū meū. ministri mei utiq; decertarēt: ut nō traderer iudeis. Nūc autē regnū meū nō est hinc. Respondit itaq; ei pilatus. Ergo rex es tu? Rēdit iesus. Tu dicas. quia rex sū ego. Ego in hoc natus sū. et ad hoc veni in mūdū: ut testimonium perhibeā veritati. Omīs qui est ex veritate: audit meā vocē. Dicit ei pilatus. Quid est veritas? Et cū hoc dixisset: iterū exiit foras ad iudeos. et dicit eis. Ego nullā inuenio in eo causā. Est autē consuetudo

vobis ut unū dimittā in pascha. Vultis er-
 go dimittā vobis regem iudeorū? Clama-
 verūt cursū omnes dicentes. Non hūnc
 sed barraban. Erat autē barrabas latro.
 Tunc ergo apprehendit pilatus iesū. a fla-
 gellavit. Et milites placentes coronā de
 spinis: imposuerūt capiti eius. et veste
 purpurea circumdederūt eū. Et veniebant
 ad eū et dicebant. Ave rex iudeorū. Et da-
 bant ei alapas. Erat iterū pilatus foras
 et dicit eis. Ecce adduco eū vobis foras:
 ut cognoscatis quia in eo nullā causam
 inuenio. Erat ergo iesus portans spineā
 coronā: et purpureū vestimentū. Et dicit
 eis. Ecce homo. Cū ergo vidissent eū pōti-
 fices et ministri: clamabant dicentes. Cru-
 cifige crucifige eū. Dicit eis pilatus. Acci-
 pite eū vos: et crucifigite. Ego enī non in-
 uenio in eo causam. Responderūt ei iu-
 dei. Nos legem habemus: et secundum
 legē debet mori: quia filiū dei fecit. Cum
 ergo audisset pilatus hūc sermonē: ma-

gis timuit. Et ingressus est pretoriū iter
et dixit ad iesū. Unde es tu? Iesus autem
responsū non dedit ei. Dicit ergo ei pila-
tus. Nihil nō loqueris? Nescis quia po-
testatem habeo crucifigere te: et potesta-
tem habeo dimittere te? Respondit iesus.
Non haberes potestatem aduersū me ullā:
nisi tibi datū esset de super. Propterea qui
tradidit me tibi: maior peccatū habet. Et
exinde querebat pilatus dimittere eū. Iu-
dei autē clamabāt dicentes. Si hūc dimit-
tis: nō es amicus cesaris. Omnis enī qui
se regem facit: contradicit cesari. Pilatus
vero cū audisset hos sermones: adduxit
iesū foras. et sedens pro tribunali: in loco
qui dicitur lithostratus. hebraice autem
gabatha. Erat autē parasceue pasche:
hora quasi sexta. Et dicit iudeis. Ecce rex
vester. Illi autē clamabāt. Tolle tolle:
crucifige eū. Dicit eis pilatus. Regē ve-
strū crucifigā? Responderūt pontifices.
Nō habemus regem nisi cesarē. Tunc

ergo tradidit eis illū: ut crucifigeret. **S**us
 ceperūt autē iesū et eduxerūt. **E**t baiulans
 sibi crucē. exiuit in eū qui dicitur caluarie
 locus: hebraice golgata. vbi eū crucifixe
 rūt. **E**t cū eo alios duos hinc et hinc: me
 diū autē iesū. **S**cripsit autē et titulū pila
 tus: et posuit supra crucē. **E**rat autem
 scriptū. **I**esus nazarenus rex iudeorum.
Hūc ergo titulū multi legerūt iudeorū:
 quia prope ciuitatē erat locus. vbi crua
 fixus et iesus. **E**t erat scriptū hebraice. gre
 ce et latine. **D**icebant ergo pilato pontifi
 ces iudeorū. **N**oli scribere rex iudeorū. sed
 quia ipse dixit. rex sū iudeorū. **R**espōdit
 pilatus. **Q**uod scripsi. scripsi. **M**ilites
 ergo cū crucifixissent eū: acceperūt vesti
 menta eius et fecerūt quatuor partes. vni
 cuiq; militi partem. **E**t tunicā. **E**rat autē
 tunica incōsutilis desup contexta p totū.
Dixerūt ergo ad inuicem. **N**on scindam
 eā: sed sortiamur de illa cuius sit. **D**e scri
 ptura impleteretur dicens. **P**artiti sūt ve

stumenta mea sibi. et in veste meā mise-
rūt sorte. Et milites quidē hec fecerūt. Sta-
bant autē iuxta crucē iesu mater eius: et
soror matris eius maria cleophe. et ma-
ria magdalene. Cū vidisset ergo iesus ma-
trē. et discipulū quē diligebat. dicit ma-
tri sue. Mulier ecce filius tuus. Deinde
dicit discipulo. Ecce mater tua. Et ex il-
la hora: accepit eā discipulus in suam.
Postea sciens iesus quia iā omnia consu-
mata sūt: ut cōsumaretur scriptura di-
cit. Sitio. Vas ergo positū erat aceto ple-
nū. Illi autē spongiā aceto plenā isopo
circūponentes: obtulerūt ori eius. Cū ergo
accepisset iesus acetū dixit. Consumatum
est. Et inclinato capite: tradidit spiritū.
Iudei ergo quoniā parasceue erat: ut nō
remanerent in cruce corpora eorū sabbato.
erat autē magnus dies ille sabbati: ro-
gauerūt pilatū ut frangerentur eorum
cruca. et tollerētur. Venerūt ergo milites.
et primi quidem fregērūt crura et alterius:

qui crucifixus erat cum eo. Ad Iesum autem cum
 venissent, ut viderent eum iam mortuum: non
 fregerunt eius crura, sed unus militum lancea
 latus eius aperuit: et continuo exiit san-
 guis et aqua. Et qui vidit testimonium per-
 hibuit: et verum est testimonium eius. Et ille
 scit quia vera dicit: ut et vos credatis. **Fa-**
cta sunt enim haec: ut scriptura impleretur.
Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia scri-
 ptura dicit. **Videbunt in quem transfixerunt.**
Post haec autem rogavit Pilatum Ioseph ab Ari-
mathia, eo quod esset discipulus Iesu: occultus
autem propter metum Iudeorum, ut tolleret
corpus Iesu. Et permisit Pilatus. **Venit ergo**
et tulit corpus Iesu. **Venit autem et Nicodemus**
qui venerat ad Iesum nocte primam, fe-
rens myrturam mirrhe et aloes: quasi libras
centum. **Acceperunt ergo corpus Iesu, et liga-**
verunt eum lintheis cum aromatibus: sicut mos
est Iudeis sepelire. **Erat autem in loco ubi cru-**
ifixus est hortus: et in horto monimen-
tum novum, in quo nondum quisquam positus

fuerat. Ibi ergo propter parasceue iudeor
quia iuxta erat monumentū. posuerūt
iesum.

Orationes solennes.

Oremus dilectissimi nobis pro ec-
clesia sancta dei: ut eā deus et dominus
noster pacificare et custodire dignetur to-
to orbe terrarū. subiciens ei principatus
et potestates: detq; nobis quietā et trāquil-
lam vitā degenantibus glorificare deū patrē
omnipotentē. *Oremus. Flectamus genua. Ieuare.*

Omnipotens sempiternus deus. qui glo-
riā tuā omībz in christo gentibus
reuelasti: custodi opera misericordie tue.
ut ecclesia toto orbe diffusa: stabili fide in
confessione tui nominis perseueret. Per
eundem dominū nostrū iesū. *pro papa.*

Oremus et pro beatissimo papa no-
stro: ut deus et dominus noster qui
elegit eū in ordinē episcopatus. saluum
atq; incolumē custodiat ecclesie sue san-
cte: ad regendū populū sanctū dei.

Oremus. Flectamus genua. Ieuare. Collata.

214
Omnipotēs sempiternē deus. cuius
iudicio vniuersa fundantur: respice
propitiū ad preces nostras: et electū nobis
antistitē tuā pietate conserua: vt christia
na plebs que te gubernatur auctore. sub
tanto pontificē credulitatis sue meritis
augeatur. *Per do. pro omni gradu ecclie.*

Oremus et pro omnib; episcopis. pres
byteris: diaconibus. subdiaconibus.
acolitibus. exorcistis. lectoribus. hostiariis.
confessoribus. virginibus. viduis: et pro
omni populo scō dei. *Oremus. Flectam' ge. leua.*

Omnipotens sempiternē deus. cuius
spū totū corpus ecclie sanctifica
tur et regitur: exaudi nos pro vniuersis
ordinibus supplicantes: vt gratie tue
munere ab omnib; tibi gradib; fideliter
seruatur. *Per. eiusdem. pro rege. Oratio.*

Oremus et pro christianissimo re
ge nostro: vt deus et dominus no
ster subditas illi faciat omnes barbaras
nationes: ad nostrā perpetuā pacem.

Oremus. Flectamus genua. Leuate. Collecta.

Omnipotens sempiternus deus. in cuius manu sunt omnes potestates et omnia iura regnorum: respice ad romanum benignus imperium: ut gentes que in sua feritate confidunt: potentie tue dextera comprimantur. *Per dominum. pro cathecumini.*

Oremus et pro cathecuminis nostris. ut deus et dominus noster adaperiat aures precordiorum ipsorum ianuamque misericordie: ut per lauacrum regenerationis accepta remissione omnium peccatorum. et ipsi inueniantur in christo iesu domino nostro.

Oremus. Flectamus genua. Leuate. Collecta.

Omnipotens sempiternus deus. qui ecclesiam tuam noua semper prole fecundas: auge fidem et intellectum cathecuminis nostris: ut renati fonte baptismatis. adoptionis tue filijs aggregentur. *per d.*

Oremus dilectissimi nobis deum patrem omnipotentem: ut cunctis mundum purget erroribus. morbos auferat: famem

depellat: aperiat carceres. vincula dissoluat. peregrinantibus reditum. infirmantibus sanitatem: nauigantibus portum salutis indulgeat. *Oremus. Flectamus genua. Leuare.*

Omnipotens sempiternus deus. in esto cum consolatio. laborantium fortitudo: perueniant ad te preces de quacumque tribulatione clamantium: ut omnes sibi in necessitatibus suis misericordiam tuam gaudeant adfuisse. *Per dominum. pro hereticis.*

Oremus et pro hereticis a saluati-
o-
nis. ut deus et dominus noster eruat eos ab erroribus vniuersis: et ad sanctam matrem ecclesiam catholicam atque apostolicam reuocare dignetur. *Oremus. Flectamus genua. Le.*

Omnipotens sempiternus deus. qui saluas omnes et neminem vis perire: respice ad animas diabolica fraude deceptas: ut omni heretica prauitate deposita. errantium corda resipiscant: et ad verita-

Otis tue redeant unitate. *Per do. orō.*
Oremus et pro perfidis iudeis. ut deus

et dominus noster auferat velamen de cor-
dibus eorum: ut et ipsi agnoscat christum ie-
sum dominum nostrum. *hic non dicitur: flectamus genua.*

Omnipotens sempiternus deus. *sed. Oremus. col.*
qui etiam iudaicam perfidiam
a tua misericordia non repellis: exaudi
preces nostras quas pro illius populi obce-
catione deferimus: ut agnita veritatis
tue luce que christus est a suis tenebris
eruantur. *Per eundem. pro paganis.*

Oremus et pro paganis. ut deus om-
nipotens auferat iniquitatem a cor-
dibus eorum: et relictis idolis suis uertantur
ad deum uerum et unicum filium eius iesum
christum deum et dominum nostrum: cum quo uiuit et
regnat cum spiritu sancto deus. *Per omnia secula
seculorum. Oremus. flectamus genua. Tenete. oratio*

Omnipotens sempiternus deus. qui
non mortem peccatorum sed uitam sempiternam
inquis: suscipe propitius orationem no-
stram et libera eos ab idolorum cultura: et
aggrega ecclesie tue sancte ad laudem et gloriam.

nomini sancti tui. *Per dominū nostrū.*

Tūc sacerdos et ministri ab altari discedāt in vestiario p̄ter albas oīb; depositis sic veniāt in chor; ad adorandā crucē. plecta igit; passionē oīo nīb; dictis solēmb;. duo sacerdotes absq; stolis a manipulis īferāt crucē inuolutā in locū quo adoranda ē. eāq; statū adorēt. dehinc applicēt se ad eā hīc a īde positus ī terra genib; suis tenētes eā. dicant.

Popule meus quid feci tibi aut in quo contristavi te responde mihi. quia eduxi te de terra egipti crucē parasti saluatori tuo. *Alij aut; duo fratres stātes acē grad; di.*

Agios o theos. *Ibi flectūt q̄.* **A**gios il chiros.

Agios athanatos cleyson ymas. **Chorus.**

Sanctus deus. *flectūt q̄.* sanctus fortis. sāctus immortalis miserere nobis. **Iterū sacerdotes.**

Quia ego eduxi te per desertū quadraginta annis. et manna cibavi te: et ītro duxi in terrā satis optimā. parasti crucē saluatori tuo. **Duo frēs.** **A**gios o theos. vīs.

Chorus. **S**anctus deus sāis fortis. **sacerdotes**

Quid ultra debui facere tibi et nō feci.
ego quippe plantaui te vineā meā specio
sissimā et tu facta es mihi nimis amara:
aceto nāq; mixto cū felle sitim meā pota
sti. et lancea perforasti latus saluatoris
tui. **duo frēs. Agros o theos. chorū. Sanctus.**

Hic discoopiatur crux a sacerdotib; dic.

**Ecce lignū. Qua discoopta mor om
nes petant veniā contra altare.**

**Ecce lignū crucis in quo salus mūdi
pependit venite adoremus. ps. Beati īma
culati in via: qui ambulant in lege dñi. Hymnus.**

Quicquid fidelis inter omnes arbor vna
nobilis: nulla silua talē profert
fronde flore germine. dulce lignū dulces
clavos dulce pondus sustinens. **v. Pan
ge lingua gloriosi preliū certaminis. et
super crucis tropheū dic triumphū nobi
lem. qualiter redemptor orbis īmolatus
vicerit. v. De parentis prothoplasti
fraude factor condolens. quando pomi no
rials morlu in mortē corruit. ipse lignū**

tūc notauit damna ligni ut solueret. **v. l. s.**

Hoc opus nostre salutis ordo de popo sce-
rat. multiformis proditoris ars ut artem
falleret. et medelā ferret inde hostis unde le-
serat. **v.**

Quādo venit ergo sacri plenitu-
do temporis. missus est ab arte patris na-
tus orbis conditor. atq; ventre virginali
cero factus prodit. **v.** **M**agis infans in-
ter arta conditus presepia. mēbra pannis
inuoluta virgo mater alligat. et pedes
manusq; crura stricta cingens fascia. **v.**

Lustra sex qui iā pacta tempus implens
corporis. se volente natus ad hoc passioni
deditus. agnis in crucis leuatur imolan-
dus stipite. **v. c.** **H**ic acetū fel arundo spu-
ta clauū lancea. mite corpus pforatur san-
guis vnda profluit terra pontus astra mū-
dus quo lauantur flumine. **v.**

Electe
ramos arbor alta tensa laxa viscera. et
rigor leutescat ille quē dedit natiuitas.
ut supni mēbra regis miti tendas stipite.
v. c. **S**ola digna tu fuisti ferre lecti p̄ciū.

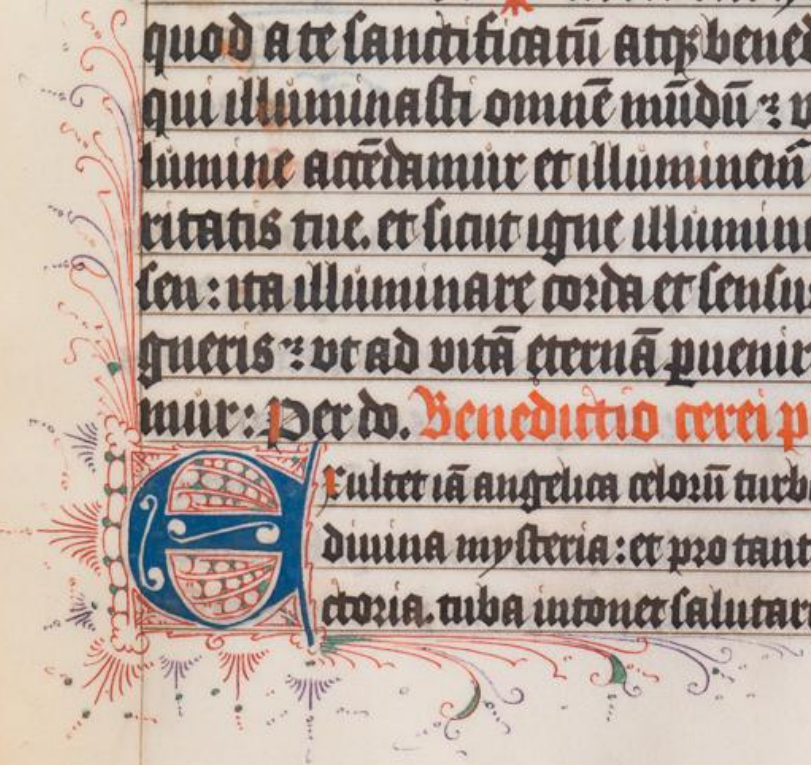
atq; portū preparare nauita mūdo naufrā
go. quē sacer cruor perūrit fūsus agni cor
pore. **ū.** **G**loria a honor deo vsq; quo al
tissimo. vna patri filioq; spū paraclito.
cui laus est et potestas p̄ eterna sc̄la. Amen.
*post hec om̄ia clauātes crucē qui tenēt illā restituāt illā
Sup oīa ligna cedrorū in locū suū dicendo. Antiphonā.
crux sola excelsior in qua vita mūdi pependit in qua d̄ri
stus triūphauit et mors mortē supauit* **P**ost
*hec sacerdotes a ministri resumētes que deposuerāt in
vestiario. Ad altare nudis pedibus redāt et orationē
solitā faciant et confessionē dicāt. quo facto diaconus
corporale sup altare ponat. Et sacerdos corpus d̄ni
cū vasculo in quo est ad altare deferens iuxta corpo
rale ponat. Et cū diaconus calicē cū vino aqua mix
to sacerdoti oblatū sup altare vti ad missā solitū est
ordinauerit. ipse sacerdos intenso prius adhibito de
inde aperto vasculo digitos suos lauet. et extractam
de vasculo sanctā cōmunionē sup corporale po
nat. Et tūc nec corpore dominico nec calice leuato.
mediocri voce dicat. **G**remis. **P**receptis
salutaribus moniti. **et.** **L**ibera nos*

qm̄s domine. *Illos dicente. Per eundem do-*
minū ac corpus domini in tres partes diuidat ac
dicit. Per om̄ia secula seculorū. submissa
vocē. Rudentibus cūctis. Amen. ipse unā partem
in calicē mittat nihil dicens. Pax domini. nec
dicitur nec dabitur. Nec Agnus dei. cantabitur.
Deinde abbas et ministri cōmunicent.

Offitū in vigilia pasche Benedictio ignis
agatur post ix. Dñs vobiscū. Oremus.

Domine deus pater lumē indeficiens.
 exaudi nos: tu es sancte conditor
 oīm luminū. **Benedic dñe hoc lumē**
 quod a te sanctificatū atq; benedictū est
 qui illuminasti omnē mūdū: vt ab eo
 lumine accēdamur et illuminemur igne cla-
 ritatis tue. et sicut igne illuminasti moy-
 sen: ita illuminare corda et sensus nros di-
 gueris: vt ad vitā eternā puenire merea-
 mur: **Per do. Benedictio cerei paschalis**

Exultet iā angelica celorū turba. exultent
 diuina mysteria: et pro tanti regis vi-
 ctoria. tuba intonet salutaris. **Gau-**

deat se tellus tantis irradiatā fulgoribus. et eterni
regis splendore illustratā. totius orbis se sentiat a-
misisse caliginē. **L**etetur et mater ecclesia. tanti
luminis adornata fulgoribus: et magnis populorū
vobis her aula resultet. **Q**ua propter astantibus
vobis fratres charissimi ad tā mirā sancti huius lu-
minis claritatē. vna meū queso omnipotentis dei mi-
sericordiā inuocare. vt qui me nō meis meritis intra
leuitarū numerū dignatus est aggregare: luminis
sui gratiā infundendo. ceteri huius laudē implere per-
ficiat. **P**er dñm nr̄m iesū christū filiū suū. qui cū eo vi-
uit et regnat in vnitatē spūs sancti deus. **P**er omnia
secula seculorū. **A**men. **O**ūs vobiscū. Et cū spū tuo.
Sursū corda. **H**abemus ad dñm. **G**ratias aga-
mus dño deo nr̄o. **D**ignū et iustū est. **P**refatio.
Quia dignū et iustū est inuisibile deū om-
nipotentē patrē filiūq; eius vniuentū dñm
nr̄m iesū christū. toto mentis accordis affectu et vobis
ministerio psonare. **Q**ui pro vobis eterno patri ade-
debitū soluit et veteris piaculi cautionē pro cruce de-
terlit. **H**ec sūt enī festa paschalia. in quib; verus ille
agnus occiditur cuiusq; sanguine postes consecrātur.

In quo primū patres nros filios israel eductos de egypto
 rubrū mare sicco vestigio transire fecisti. **H**ec igitur
 nox est q̄ peccatorū tenebras colūne illuminatione pur
 gavit. **H**ec nox est que hodie p̄ uniuersū mūdū in chri
 stū credentes a vicijs segregatos et peccatorū caligine
 reddit gratie sociat sanctitati. **H**ec nox est in qua
 destructis vinculis mortis christus ab inferis victor
 ascendit. **N**ihil enī nobis nasa profuit nisi redimi
 profuisset. **O** mira circa nos tue pietatis dignatio.
O inestimabilis dilectio charitatis. ut seruū redime
 res filiū tradidisti. **O** certe necessariū ad peccatū
 quod christi morte deletū est. **O** felix culpa que talē
 ac tantū meruit habere redemptorē. **O** beata uox
 que sola meruit scire tempus et horā in qua christus
 ab inferis resurrexit. **H**ec nox est de qua scriptū est
 et nox ut dies illuminabitur et nox illuminatio mea
 in delicijs meis. **H**uius igitur sanctificatio noctis.
 fugat scelera. culpas lauat. et reddit innocentiā lapsis.
 mestis leticiam. fugat odia. concordia parat. et curuat
 imperia. **I**n huius igitur noctis gratia suscipe **hic mit**
titur in censū a cātoze in cereū. sancte pater incen
 si huius sacrificiū vespertinū quod tibi in hac cerei

oblacione soleuni per ministroꝝ manuꝝ de operibꝫ
apꝫ sacrosctā reddit ecclesia. Sed iā colūne huiꝫ pꝫo
nia nouimus. quā in honore dei rutilans **hic accen
ditur cereus a diacono** ignis accendit. Qui licet
diuisus in partes mutuatū luminis detrimēta nō no
uit. **Alit** enī liquētibus ceris quas in substantiam
preiose huiꝫ lampadis apis mater produxit. **Que**
re beata nos que expoliavit egyptios ditauit hebre
os. **Nos** in qua terrenis celestia. humanis diuina
iunguntur. **Oramus** te dñe. ut cereus iste in hono
rē nominis tui consecratus. ad noctis huiꝫ caliginē
destruendā indeficiēs p̄seueret. et in odore suauitatis
acceptus sup̄nis luminaribꝫ miscatur. **Flāmas** eiꝫ
lucifer matutinus iueniat. ille inquit lucifer qui ne
scit occasū: ille qui regressus ab inferis humano ge
neri serenus illuxit. **Or**ecamur ergo te domine.
ut nos famulos tuos. omnē clerū et deuotissimū po
pulū. vna cū beatissimo papa nꝫo et antistite nꝫo.
quiete tꝫm concessa in his paschalibꝫ gaudijs con
seruare digneris. **Per** dñm nꝫm iesū christū filiū tu
um qui teū uiuit et regnat in unitate spūs sancti
deus. **Per** oīa secula seculorū. Amen.

Dū hec sequens lectio legit **Sacerdos solus ad altare veniat. non tamē ibi so-**

In principio **litā orationē faciat.**
 creavit deus celū et terrā. Terra autē
 erat inanis et vacua: et tenebre erāt super
 faciem abyssi. et spūs dei ferebatur super
 aquas. Dixitq; deus. **fiat lux.** et facta est
 lux. Et vidit deus lucē q; esset bona: et diui-
 sit lucem ac tenebras. **Appellavitq; lucem**
diē. et tenebras noctē. **factūq; est vespere et**
mane dies vnus. Dixit quoq; deus. **fiat fir-**
maamentū in medio aquarū: et diuidat aq̄s
 ab aquis. **Et fecit deus firmamētū.** Diui-
 sitq; aquas que erant sub firmamento: ab
 his que erant sup firmamentū. **factūq;**
est ita. Vocauitq; deus firmamentū celum.
Et factū est vespere et mane dies secūndus. Di-
 xit vero deus. **Congregent aque q̄ sub celo**
sunt in locū vnū: et appareat arida. **factūq;**
est ita. Vocauitq; deus aridā terrā: cōgrega-
 tionelq; aquarū appellauit maria. **Et vi-**
dit deus q; esset bonū et ait. **Germinet terra**

herbā virentē. et facientē semē: et lignū
pomiferū faciens fructū iuxta genus suū:
cuius semē in semetipso sit sup terrā. Et
factū est ita. Et protulit terra herbā virentē.
et afferentē semen iuxta genus suū: lignūq;
faciens fructū: et habens vniūquodq; semē
tem iuxta speciem suā. Et vidit deus qd esset bo
nū. factūq; est vespere et mane dies tertius.
Dixit autē deus. **F**iant luminaria in firma
mēto celi. et diuidāt diē ac noctē: et sint in
signa et tempora et dies et ānos: vt luceant
in firmamento celi et illuminēt terrā. Et
factū est ita. **F**ecitq; deus duo luminaria ma
gna: luminare maius vt preesset diei. et lu
minare minus vt pēsset nocti. Et stellas.
et posuit eas in firmamēto celi vt lucerēt sup
terrā: et preessent diei ac nocti. et diuiderent
lucē ac tenebras. Et vidit deus qd esset bonū:
et factū est vespere et mane dies quartus. **D**i
xit etiā deus. **P**roducant aque reptile anime
viventis: et volatile sup terrā sub firmamē
to celi. **C**reavitq; deus cete grandia: et oēm

animā viventē atq; motabilē. quā p̄duce
 rant aque in species suas: et omne volati
 le secundū genus suū. Et vidit deus q̄ esset
 bonū. benedixitq; eis dicens. Crescite et mul
 tiplicamini et replete aquas maris auēsq;
 multiplicent sup̄ terrā. Et factū est vesp̄e
 et mane dies quītus. Dixit quoq; deus.
 producat terra animā viventē in genere
 suo: iumenta et reptilia et bestias terre.
 secundū species suas. Factūq; est ita. Et fe
 cit bestias terre iuxta species suas: iumenta
 et omne reptile terre in genere suo. Et vi
 dit deus q̄ esset bonū: et ait. **F**aciamus ho
 minē ad imaginē et similitudinē nr̄am.
 et prelit piscibus maris: et volatilibus ce
 li et bestiis. vniuersisq; terre. omniq; repti
 li quod mouetur in terra. Et creauit d̄s
 hoīem ad imaginē et similitudinē suā:
 ad imaginē dei creauit eū: masculū et fe
 minā creauit eos. **B**enedixitq; illis deus
 et ait. Crescite et multiplicamini et reple
 te terrā et subijcite eā: et dñamini pisci

bus maris ⁊ volatilibus celi. ⁊ vniuersis
animantibus que mouentur sup terrā. **D**
ixitq; deus. Ecce dedi vobis omnē herbam
aferentē semē sup terrā: et vniuersa lig
na que habent in semetipsis semen tem
generis sui: vt sint vobis in escā et cūctis
animantibus terre. omniq; volucri celi:
et vniuersis que mouētur in terra. et in
quib; est anima viuēs: vt habeāt ad ves
cendū. Et factū est ita. **V**iditq; deus cūcta
que fecerat et erāt valde bona. Et factum
est vespere et mane dies sextus. Igitur per
fecti sunt celi et terra et omīs ornatus eorū.
Compleuitq; deus die septimo opus suū.
quod fecerat: et requieuit die septimo
ab vniuerso opere quod patrarat. **Itionē**
finita sequit collā. Dñs vobiscū. Orem?

Deus qui mirabiliter creasti ho
minē et mirabilius redemisti: da
nobis quīs contra oblectamenta pecca
ti mentis ratione psistere: vt increamū
ad gaudia eterna peruenire. Per dō. no.

52

Factū est in vigilia **Lectio secunda.**
matutina: et ecce respiciens dñs
sup castra egyptiorū per colūnā ignis et
nubis. interfecit exercitū eorū et subuer-
tit rotas curruū: ferebanturq; in profū-
dū. **Dixerūt ergo egyptij. Fugiamus isra-**
elem: dñs enī pugnat pro eis contra nos.
Et ait dominus ad moysen. Extende ma-
nū tuā sup mare. ut reuertāt aque ad
egyptios super currus et equites eorū. Cūq;
extendisset moyses manus contra mare.
reuersū est primo diluculo ad priorē locū.
Fugientib; egyptijs occurrerūt aque: et
inuoluit eos dominus in medijs fluctib;.
Reuersaq; sūt aque: et operuerūt currus
et equites cuncti exercitus pharaonis q̄
sequētes ingressi fuerāt mare: ne vnus
quidem superstitit ex eis. filij autē israel
perreperūt per mediū siccī maris: et aq̄
eis erāt quasi pro muro a dextris et a sin-
istris. Liberauitq; dñs in die illa israel em-
de manu egyptiorū: et viderūt egyptios

mortuos sup litus maris: et manum
magnā quā exercuerat domin' contra
eos. Timuitq; populus dñm: et credide-
rūt dño et seruo eius moyli. Tūc cecinit
moyses et filij israel carmē hoc dño: et di-

Quatenus dño gloriose **tractu** fecerunt.
enī honorificatus est equū et ascensore proiecit ī ma-
re adiutor et protector factus est mihi in salutē. **V.** Hic
deus meus et honorabo eū deus patris mei et exalta-
bo eū. **V.** Dominus conterens bella dñs nomē est illi.

Deus cuius antiqua **Dño.** Oremus.
miracula in presenti quoq; seculo
choruscare sentim? presta quās: ut sicut
priorē populū ab egyptijs liberaſti: hoc
ad salutē gentiū p aquas baptismatis
opereris. **Per do no. Lectio tertia. Eſaie.**

Apprehendēt septē mulieres vicum
vnu in die illa dicentes. Panē no-
strū comedemus. et vestimentis nr̄is ope-
riem: tantūmodo inuocetur nomē tuū
sup nos. aufer obprobriū nr̄m. In die illa
erit germē domini in magnificentia et

gloria: et fructus terre sublimis. Et exultatio his qui saluati fuerint de israel. Et erit omnis qui relictus fuerit in sion. et residuus in hierusalē scūs vocabitur: oīs qui scriptus est in vita in hierusalem. Si abluerit dominus sordē filiarū sion: et sanguinē hierusalē lauerit de medio eius: spū iudicij et spiritu ardoris. Et creauit dñs sup omnē locū mōtis sio et ubi inuocatus est nubē per diē: et fumū et splendore ignis flāmantis in nocte. Sup oīm enī gloriam protectio: et tabernaculū erit in umbraculū diei ab estu: et in securitatē et in absco sionē a turbine et a pluuia. **Tractus.**

Vinea facta est dilecto in cornu in loco vberi. Et maceriā arcūdedit et arcū fudit et plantauit vineam sozeth et edificauit turrē in medio eius. **v.** Et torcular fudit in ea vinea enī domini sabaoth domus isra

Deus qui **Oratio.** Oremus. et est. nos ad celebrandū paschale sacramētū vtriusq; testamēti paginis instruis: da nobis intelligere misericordiam

tuā: ut ex perceptione presentium munere
rū. firma sit expectatio futurorum. p do. n.

Hereditas *lectio quarta.*
seruorum domini: et iusticia eorum
apud me dicit dñs. Omnes sitientes veni
te ad aquas: et qui nō habetis argentū.
operate emite et comedite. Venite emite
absq; argento. et absq; vlla mutatione
vinū et lac. Quare appenditis argentū
nō in panibz: et laborē vestrū nō in satu
ritate? Audite audientes me. et comedite
bonū: et delectabitur in crassitudine aiā
vestra. Inclinate aurē vestrā et venite ad
me: audite et viuet aiā v̄ra. et feriā vobis
cū pactū sempiternū: misericordias da
uid fidelis. Ecce testem populus dedi eum:
ducē ac preceptorē gentibus. Ecce gentem
quā nesciebas vocabis: et gentes que non
cognouerūt te ad te venient. propter do
minū deū tuū: et sanctū israel quia glo
rificauit te. Querite dñm dū inueniri
potest: inuocate eū dū prope est. Derelin

54
quat impius viā suā: et vir iniquus cogi-
tationes suas. et reuertatur ad dominū
et miserabitur eius: et ad deū nr̄m quoniam
multus est ad ignoscendū. Nō enī cogita-
tiones mee. cogitationes vr̄e: necq; vie mee
vie vestre dicit dominus: quia sicut exalta-
tur celi a terra. sic exaltate sūt vie mee a
vys vestris: et cogitationes mee a cogita-
tionibus vestris. Et quomodo descendit
humber et nix de celo: et illic ultra nō reuer-
titur. sed inebriat terrā et infundit eam: et
germinare eā facit: et dat semē serenti et
panē comedenti: sic erit verbū meū quod
egredietur de ore meo. nō reuertetur ad me
vacuū: sed faciet quecūq; volui. et prospe-
rabitur in his ad que misi illud. Dicit do-
minus omnipotens. **Oratio.** Oremus.

Deus q̄ eccl̄iā tuā noua semp̄ gētiū
uocatione multiplicas: concede
propitius: ut quos aqua baptismatis ab-
luis. cōtinua protectione tuearis. **Per do-**
tractus Sicut ceruus desiderat ad fontes aquarū

ita desiderat anima mea ad te deus. **V.** Sitivit anima
mea ad deū vīuū quando veniā et apparebo ante fa-
ciem dei mei. **V.** fuerūt mihi lachryme mee panes
die ac nocte dū dicitur mihi per singulos dies ubi est
deus tuus. **Oratio.** **Oremus.**

Quoniam quoniam omnipotens deus: ut qui fe-
sta paschalia agimus: celestibus
desiderijs accensi. fontē vite sitiam? **P. d. n.**
Sequitur letania. Et sacerdos in vestia-
rio calulā tantū deponēs in choro veni-
at: et sacerdos resūpta calula circa finē
letanie dū chorus Kyrieleyf. incipit. cū mī-
stris ad altare pcedat orōnē et stess. facies.
Gloria in excelsis. **Dicat. Dñs vob. Oremus.**

Deus qui hanc sacratissimā **Oratio.**
noctē gloria dominice resurrectio-
nis illustras: conserva in noua familie
tue progenie adoptionis spiritū quē dedi-
sti: ut corpore et mente renouati: puram
tibi exhibeant seruitutē: **Per eūdem. eiusdē.**

Fratres. **Si Ad colosenses. tertio.**
conresurrexistis cū christo. que sur-

sū sūt querite: ubi christus est in dextera
 dei sedens. **Q**ue sursum sūt sapite: nō que
 sup terrā. Mortui enī estis: et vita vestra
 abscondita est cū christo in deo. Cū enim
 christus apparuerit vita v̄ra: tūc et vos ap
 parebitis cū ipso in gloria. **H**alleluia. **o** Con
 fitemini domino qm̄ bonus qm̄ in seculū misericordia ei?

Laudate dominū omnes gentes: et col **Tractus!**
 laudate eū omēs populi. **o**. Quoniā confirmata est
 sup nos misericordia eius: et veritas domini manet
 in eternū. **Secundū mattheū. ca. xxvii.**

In illo tempore. Vespere autē sabbati
 que lucelat in prima sabbati: venit
 maria magdalene et altera maria. vide
 re sepulcrū. Et ecce terre motus factus est
 magnus. Angelus enī domini descendit de
 celo: et accedens reuoluit lapidem. et sedebat
 sup eū. Erat autē aspectus eius sicut ful
 gur: et vestimenta eius sicut nix. Pre timo
 re autē eius exterriti sūt custodes: et facti
 sūt velut mortui. Respondēs autē angelus
 dixit mulieribz. Nolite timere vos. Scio

enī q̄ ielū. qui crucifixus est queritis. Non
est hic. Surrexit enī sicut dixit. Venite et vi-
dere locū: ubi positus erat dominus. Et cito
euntes. dicite discipulis eius quia surrexit:
et ecce p̄cedit vos in galileā. Ibi enī videbitis:
ecce p̄cedit vobis. *hic nō dī. Credo. Secreta.*

Suscipe domine quīs preces populi tui.
cū oblationibus hostiarū: ut paschalibz
iniciata mysterijs: ad eternitatis nobis
medelā te operāte proficiant. *Per do. p̄fat.*
Te quidem domine om̄i tēpore. sed. *infra*
actionē. **C**ommunicantes a noctē sacra-
tissimā. **H**anc igitur oblationem. ac
pat̄ domini. *dicat.* Ignus dei. *nō dicitur.*
Spiritū nobis dñe tue chari. *post dño.*
tatis infūde: ut quos sacramētis pascha-
libus satiaſti: tua facias pietate cōcordes.
Per do. eiusdē.